DARBININKAS

XLVII NO. 18. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 13, 1962 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

ISTORINIS U-2, kuris pakilti per 70,00 pėdų, greitis 494 mylios, pildymas kuro nuskrenda 2,600 mylių, dabar išimtas iš kelionių Sovietų ir vartojamas oro tyrimam Texas, Kalifornijoje. Per porą sių du nukrito.

Maskvos provokacijos sugriaus derybas Ženevoje

Rusk: Provokacijos dėl Berlyno gali sugriauti pasitarimus; Maskva: Tada bus reikalinga jau ir viršūnių konferencija . . .

SEKRETORIUS RUSK, MINISTERIS HOME, MINISTERIS GROMYKO.

Trijų ministerių pasitarimai Ženevoje prasidėjo kovo 12. Neabejojama, kad svarbieji dalykai pasitarimuose bus Berlynas, Vokietija ir pietų Azija. Tačiau Chruščiovas kovo 9 pareiškė esąs pesimistas dėl pasitarimų vaisių. Gal jo toks ir tikslas — parodyti, kad ministeriai nieko negali sutarti, reikalinga "viršūnėm" susitikti.

Amerikos valstybės sekretoriaus Rusk mintį, kad susisiekimas su vakarų Berlynu galėtų būti tarptautinės komisijos kontrolėje, Maskvos Pravda atmetė ir išvadino juokingom iliuzijom.

Berlyno srityje Maskva pradėjo naujas provokacijas — oro koridorių zonose ėmė laidyti iš savo lėktuvų metalinius daiktus, kad kliudytų Berlyno radarui stebėti atvykstančius lėktuvus ir duoti jiem nurodymus. Vakaruose paaiškinta, kad įgudę radaro specialistai nesiduoda tokiu būdu suklaidinami, tačiau visokios sovietų leidžiamos šiukšlės radaro tinkle nėra malonus dalykas. Sovietai, spėjama, tikisi, kad kokis Vakarų lėktuvas gali būti suklaidintas ir iškreiptas iš koridoriaus zonos, ir tada bus galima kelti skandalą nusiginklavimo konferencijoje.

(Sovietai tokius kliuvinius išgalvojo ne patys — jie pasiėmė pavyzdį iš Amerikos ir Anglijos lėktuvų karo metu, kada buvo stengiamasi sukliudyti vokiečių radarus).

RUSK TAI NEPATINKA

Valstybės sekretorius Rusk ir ministeris Home kovo 11 įspėjo Sovietų Gromyko, kad **Sovietų provokacijos Berlyne su radaro kliudymais gali tuojau sugriauti nusiginklavimo konferenciją.** Kokiais žodžiais tai buvo pareikšta, nežinia. Spaudos klausiamas, Rusk tarė: "Mums nepatinka jų veiksmai, ir mes jiem taip ir pasakėm".

Nusiginklavimo konferencija, kurią 17 valstybių pradeda kovo 14, trečiadienį, vilčių kelia labai maža.

N. Y. Times vedamajame: Pasaulio akys šiandien su tam tikrom, bet ne su perdidelėm viltim krypsta į Ženevą. **N. Y. H. Tribune** vedamajame: Yra labai maža optimizmo dėl nusiginklavimo pasitarimų, kurie prasideda trečiadienį.

MĖSOS TRŪKSTA, BET RAKETOS IR ATOMAI NIKITAI SVARBIAU

Sovietų kompartijos centro komiteto pasitarimai po 5 dienų kalbų kovo 9 paskelbė rezoliuciją, kokios norėjo Chruščiovas:

rezoliuciją už žemės ūkio reorganizaciją, bet jokiu būdu nesiaurinant ginklavimosi programos.

Anot Chruščiovo, karinis pasiruošimas yra pagrindinis tikslas.

Žemės ūkio reorganizacija numatė tik griežtesnę kontrolę (tiek kolchozam, tiek sovchozam); pašarinių laukų pavertimą kukurūzų, žirnių, pupų, cukrinių runkelių laukais; mineralinių trąšų pagausinimą. Paskutinėje kalboje Chruščiovas aiškino, kad Sovietuose nesą žemės ūkio krizės. Tai tik "imperialistų" prasimanymas. Tačiau Vakaruose ta proga prisiminė 1957 metų Chruščiovo pažadą, kad 1960 Sovietų pilietis valgys tiek pat, kaip ir amerikietis. Jau yra 1962, o Chruščiovas buvo priverstas prisipažinti, kad Sovietuose trūksta mėsos.

To nepaisydamas, Chruščiovas pirmuoju tikslu laiko apsiginklavimą. Pabrėždamas apsiginklavimo reikalą, Chruščiovas tikisi patenkinti Kinijos komunistus. Tačiau tuo pačiu jis rodo, kokia kryptimi eis nusiginklavimo konferencija.

PO PARTIJOS KONFERENCIJOS

Maskvoje kovo 10 baigėsi partijos centro komiteto konferencija. Kovo 11 Izvestija, jau būdama tos konferencijos įtakoje, skelbė grasinimus Vakaram dėl Berlyno: esą tegul Vakarai nesitiki, kad taikos sutarti su rytų Vokietija galima atidėlioti. **Laikraštis davė suprasti, kad bus naujas terminas, iki kurio sutartis turi būti pasirašyta.** Pastebėjo taip pat, kad pasitarimai su Amerikos atstovu Thompsonu nedavė jokios pažangos ir kad pasitarimai su juo dėl Berlyno bus nutraukti.

Vakaruose spėjama, kad Maskva numatė griežtinti politiką dėl Berlyno ir toliau spausti.

Dėl Laoso be Laoso

Amerikos, Anglijos, Prancūzijos atstovai Laose susitarė su prokomunistiniais "neutraliaisiais" ir komunistais dėl būsimosios koalicinės vyriausybės Laosui. Tačiau Laoso vyriausybė lig šiol vis tiek nesutinka atiduoti Souvanna Phouma 'neutraliesiem' dviejų svarbiausių ministerijų — apsaugos ir vidaus. Amerikai dabar klausimas, kaip paspausti Laoso vyriausybę — atšaukti visą karinę pagalbą, instruktorius, helikopterius ir kt.?

— **Turkijoje** kovo 8 priimtas įstatymas, kuris draudžia kritikuoti 1960 perversmą.

VARŠUVOS PRAKTIKA GRIAUJA VAKARŲ POPULIARIĄ TEORIJĄ

Varšuvos universiteto dėstytojas gavo iš finansų ministerijos reikalavimą sumokėti papildomus mokesčius už praeitį — 45,000 zlotų (1,875 dol.). Priežastis — dėstytojas turi seną šešerių metų automobilį. Naujas automobilis Varšuvoje kaštuoja 120,000 zlotų (5,000 dol.); senas vokiškas automobilis, dešimties metų senumo, — 25,000 zlotų (1,041 dol.) O didžiausia alga Lenkijoje yra mažiau kaip 100,000 zlotų — 4,166 dol. Jeigu universiteto dėstytojas turi automobilį, tai jis iš savo algos jo negalėjo nusipirkti; jis turėjo verstis juodojoje rinkoje. Taip samprotauja finansų ministeris ir dėl to deda papildomus mokesčius — maždaug tiek pat, kokia yra ano dėstytojo metinė alga.

Tokių atsitikimų esą daugybė. Jais finansų ministerija didina valstybės pajamas. Ministeris apskaitė, kad piliečiai nusukę valstybei 8.6 milijonus dolerių, taigi reikia dabar juos išrinkti. **Už ūkinius nusikaltimus įvesta ir mirties bausmė. Nusavinamas apkaltintojo turtas. Nusavinamas net nusikaltusio giminių turtas.** Siaurinamos teisės laisvųjų profesijų — jos suvalstybinamos. Siaurinamos ir intelektualų laisvės.

Tai, kas vyksta Lenkijoje, yra suderinta su panašia akcija Sovietuose. Tačiau ši raida verčia aukštyn kojom Vakarų intelektualų politikų pranašavimą, kad Sovietuose ir jų valdomuose satelituose režimas švelnės, eis liberalėjimo keliu. Tuo tarpu eina priešingai.

LAOSO LYDERIAI. Karalius Savang Vathana, pareiškęs apgailestavimą, kad Amerika vartoja piniginę presiją; neutralistas Souvanna Phouma, numatytas koalicinės valdžios pirmininkas, Boun Oum, dabartinis min. pirmininkas, Souphanouvang, komunistų lyderis.

Yra dar ir kitas Nixonas—raudonas

Washingtone yra tokis Russell Arthur Nixon, buvęs Harvardo auklėtinis, paskiau ten pat dėstytojas, paskesniu laiku veikęs sostinėje kaip "lobbyistas" įvairių komunistinių ar prokomunistinių organizacijų naudai. Dabar jo pavardė minima dėl to, kad pereitą savaitę jis tapo didžiausio kairiųjų savaitinio laikraščio "National Guardien" bosu.

Tas laikraštis Kongreso komisijos buvo pavadintas "Oficialus Sovietų Rusijos propagandinis ginklas". Pats Nixonas, kuris dabar ėmėsi vadovauti tam sovietinės propagandos ginklui, buvo trijų liudininkų, buvusių komunistų, po priesaika apibūdintas kaip "raudonas", nors jis atsisakė tai patvirtinti ir paneigti.

Nixonas 1941 buvo registruotas kaip United Electrical unijos atstovas. Ta unija 1949 buvo išmesta iš C.I.O. Priežastis — "jos veikla pagal komunistų partijos tikslus ir programą".

Nixonas buvo taip pat Emergency Civil Liberties Committee vykdomojo organo narys. **Senato ir Atstovų Rūmų komisijos pripažino tą komitetą kaip prokomunistinį.**

Vienas iš liudininkų, pavarde Victor Decavitch, 1950 liepos 15 liudijo: **"Vienu laiku Nixonas buvo vienas iš veikliausių ir įtakingiausių asmenų Washingtone — kiek tai lietė darbo judėjimą. Šitas žmogus galėjo pamatyti karo sekretorių Patterson, Forestal, iždo sekretorių, bet kurį vyriausybės skyrių, praktiškai pakeldamas telefoną ir pasakydamas, kad jis atvyksta ir nori pasikalbėti".**

Tokis asmuo dabar imasi vadovauti sovietinės propagandos laikraščiui, o Journal American pastebi, kad tai darosi tuo metu, kai pagal Maskvos direktyvas 81 valstybės, įskaitant ir Kiniją komunistų partijos siunčia protestus dėl draugų "persekiojimo" Amerikoje. Tai darosi tuo pat metu, kada sakoma, jog komunistų įtaka Amerikos gyvenime yra visai nereikšminga, nors tas pats Journal American su nusistebėjimu pasako, jog tik pusė telegramų, kurios pasiekia Baltuosius Rūmus, paremia prezidento Kennedy programą atnaujinti atominius bandymus, o kita pusė prieš.

DOMININKONŲ RESPUBLIKOJ CHAOSAS

Domininkonų sostinėje kovo 8 minia demonstravo prieš Amerikos konsulatą, padegė automobilį, daužė langus. Tai protestas dėl to, kad minia kaltino Ameriką išgabenus į Puerto Rico buvusius prezidentą Balaguer ir perversmo organizatorių gen. Echavarria. Minia reikalavo jiem teismo.

Kovo 10 policija vėl susirėmė su riaušininkais, daugiausia kairiuoju jaunimu, kuris reikalavo jau pašalinti ir dabartinį Bonnely režimą.

Mrs. Kennedy kelionėje

MRS. KENNEDY AUDIENCIJOJE PAS POP. JONĄ XXIII. Kiti šioje nuotraukoje — Msgr. Paulius Marcinkus iš Chicagos ir arkiv. Martin J. O'Connor, šiaurės Amerikos kolegijos rektorius.

Mrs. Kennedy buvo privačioje audiencijoje sekmadienį, apdovanota sau ir šeimai rožančiais, taip pat popiežiaus pontifikato medaliu; iš savo pusės ji įteikė popiežiui su autriaus parašu raudona oda aptaisytą savo vyro knygą "To Turn the Tide".

Mrs. Kennedy tą pat vakarą išskrido į Indiją ir Pakistaną.

Pietų Vietname eina tikras karas

Pietų Vietname pereitą savaitę žuvo daugiau kaip 1200 iš abiejų pusių. Vyriausybės kariuomenė per vasario mėnesį ir pirmas kovo dienas turėjo nuostolių daugiau kaip per visus 1961 metus. Tačiau pastebima, kad Amerikos aktyvesnis dalyvavimas su helikopteriais karo eigą pakeitė — Pietų Vietnamo kariuomenė perėjo į puolimo padėtį, o komunistai partizanai ginasi.

— **Amerikos** 227 kariai po Korejos karo buvo patekę į komunistų rankas. Dabar dar likę 29.

— **Anglijoje** eina akcija prieš rūkymą kaip vėžio ir kitų ligų šaltinį. Cigarečių pirkimas smarkiai sumažėjo. Amerikoj už tokią akciją viešai pasisakė sesenatorė M. B. Neuberger, dem. Ore.

— **Prancūzijos ir Alžiro** derybos kovo 11 priėjo vėl naujas kliūtis. Atrodo, kad Alžiras ieško progų reikalui vilkinti.

— **Rytų Berlyne** kovo 10 rytų Berlyno milicininkas pašovė anglų kareivį, kuris kariniu automobiliu vyko į karinį štabą.

— **Amerika** metų aigoj lotynų Amerikos valstybėm skyrė vieną milijardą dolerių kaip progreso programos dalį.

— **Olandai** kovo 11 paleido 52 Indonezijos karius, kurie pateko į nelaisvę, kai sausyje mėgino invaziją į N. Guineją.

— **Sovietų** lėktuvai kovo 8 mėgino vakarų Berlyno nervus trenksmu, kuris kyla sprausminiam lėktuvui peržengiant garso greičio ribą.

— **Sovietai** kovo 10 paskelbė sušaudę F. G. Suvorovą, apkaltintą pinigų padirbinėjimu.

U-2 LAKŪNO ISTORIJĄ BAIGU

Žaidimas buvo pralaimėtas, kadangi jis buvo paremtas klaidingais samprotavimais

U-2 lakūno Francis Gary Powers istorija baigta. Kongreso komisija rado, kad lakūnas elgėsi pagal instrukcijas ir pagal amerikiečio garbę. Lakūno pareiškimas, kurį paskelbė C.I.A., naujo jau nieko nepasakė. Pakartojo tai, kas buvo jo sakyta Maskvos teisme: viršum Sverdlovsko jis pajuto smūgį į lėktuvo užpakalį, lėktuvas neteko kontrolės; nuo besisukančio lėktuvo išcentrinės jėgos Powers negalėjo paspausti mygtuko, kuris susprogdintų lėktuvą; jis tegalėjo pro viršų išsigelbėti su parašiutu . . . Spaudoje dar buvo pakalbėta apie Powers kaip žmogų, atsidūrusį viduryje tarp "išdaviko" ir "herojaus", ir toliau bus padaryta pastangų visą istoriją čiau nuleisti užmarštin.

Tačiau Joseph Alsop t ga dar pasakoja istorijo pusę — apie ano met shingtono pasirengimus r ti į galimą Powers misij pasisekimą.

★

Amerikos radarai sek wers lėktuvą iki pat Sver ko, iki to momento, k staiga pradėjo kristi. Tai 1960 gegužės 1. Praėjo dienos, iki Kremlius pa pirmas žinias apie U-2 vą. Buvo laiko pagalvoti Amerika turės aiškintis, bės departamento, C.I.A. tagono politikai bendran sitarime Valstybės depart te dėl paaiškinimo išėjo kių prielaidų:

1. Powers yra žuvęs, nieko jis negalės papas taip pat ir lėktuvas su taigi Sovietai negalės pa ti jo tikrosios misijos; 2. kima, kad Sovietai dristų paskelbti, jog lėktuvas p Sverdlovską, nes toks p žinimas reikštų, jog sov oro gynybos sistema yra silpna.

Taip galvodami, trijų į politikai nutarė aiškinti, U-2 buvo **tik "oro tyrim tuvas", nuklydęs į šalį tui sugedus.** Taip ir buv skelbta gegužės 6.

Šitas aiškinimas apvirto tyn kojom, kai Sovietai p bė apie Powers nusileidi

Valstybės sekretorius F ris tuo metu buvo Ankar Atenuose Nato konferenc Parvykęs į Washingtoną, kad prezidentas Eisenho buvo išvykęs savaitgalio į tysburgą. Šeštadienį, ge 7, buvo kitas posėdis dal jant Herteriui. Jame buv tarta pripažinti, kad **U-2 Amerikos žvalgybinis lėkt bet pridėti, kad jo skric "nebuvo autorizuotas".** Ta buvo paskelbta.

Tokis paskelbimas ne prie širdies Baltiesiem Rū kurie jautriai ėmė vis užuominas, kad prezidenta sąs informuotas, kas dar vyriausybėje. Kai prezid grįžo iš Gettysburgo, buvo jas pasitarimas — jų d prezidento ir valstybės s toriaus. Iš čia išėjo pasku aiškinimas: **U-2 skridimas vykdomas su prezidento ir pritarimu.** Tokiu būdu zidentas Eisenhoweris pris visą atsakomybę, kaip pas naujas prezid. Kennedy siims atsakomybę už nepav sią Kubos invaziją.

★

Ar Paryžiaus konfere būtų sugriuvus, jei vyriaus pasiaiškinimai būtų buvę ki — dabar jau gali būti spėliojimas po laiko. Tie aiškinimai ateičiai kreipia mesį tik į vieną faktą: kaip litikos linija susilaukia ne mės, kada ji yra pagrįsta dingom prielaidom, ir kaip dabartiniais laikais dar s pažinti sovietinio galvojim veikimo tikruosius kelius ir to **kuriamos klaidingom** laidom **grįstos teorijos ir** rektyvos apie **santykius su** vietais.

Chruščiovas pataria atsiklausti karvių

Sovietų Rusijoje viešai prasikišo susirūpinimas, kad nei žemė, nei gyvuliai, nei žmonės neįvykdo plano... Chruščiovas nirštą. Dėl ko ir kaip jis griausminasi, trumpai nusako Europos LF bičiulis 1962 vasario 16, N. 4 (43).

Žemės ūkis — sovietinė Achilo kulnis. Po 22-jo suvažiavimo pats Chruščiovas važinėjo iš vieno Sov. Sąjungos krašto į kitą, rūpindamasis pataisyti katastrofišką padėtį, už kurią Kremliaus viršūnėse, atrodo, jam tenka nešti asmeninę atsakomybę. Sausio vidury įvykusiame "žemės ūkio darbuotojų pasitarime" dalyvavo ne tik Gudijos, bet ir Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos partinės ir vyriausybinės delegacijos, vadovaujamos pirmųjų kp sekretorių ir "premjerų".

Savo kilometrinėje kalboje Chruščiovas labai piktai ir pašaipiai puolė Lietuvos žemės ūkio specialistus. Pateikiame atitinkamas ištraukas:

"Noriu perskaityti ištrauką iš Lietuvos žemdirbystės instituto mokslin. grupės dolektyvinio pareiškimo. Pareiškimą pasirašė: instituto direktorius drg. Vasinauskas, instituto dirpavad. drg. Černiauskas, sėjomainų skyriaus vedėjas drg. Šabanavičius ir kai kurie moksliniai bendradarbiai. Pareiškimas parašytas 1961 m. lapkričio mėnesį, tai yra po to, kai visiškai pasireiškė žalieninės sistemos bankrotas"... kai ši sistema buvo griežtai kritikuojama. Štai kas sakoma šiame pareiškime: — Kodėl pieno ūkyje žolės vaidina ir turi vaidinti pirmaujantį vaidmenį? Pirmiausia todėl, kad galvijų ir daugelio kitų gyvulių organizmas yra prisitaikęs maitintis žole. Mūsų naminių gyvulių protėviai amžiam bėgant vystėsi, misdami ne grūdais, ne šiaudais, ne kukurūzais ir ne runkeliais, bet vien tik žole, o vėliau dar ir šiaudais.

Tai mokslininkai rašo. Norėčiau juos paklausti: kur jūs tempiate kolūkius ir tar. ūkius. Gal būt, jūs, drg. Sniečkau, kaip Lietuvos kp ck pirmasis sekretorius, patarsite mokslininkams apsilankyti kolūkiuose bei fermose ir sužinoti, ar karvės balsuos už žalieninę sistemą".

"Bet mes galime šerti karves ne šiaudais, o puikiu silosu. Tai kodėl Lietuvos mokslininkai ragina kolūkius gyventi senoviškai? ... Kaip ne gėda vadintis mokslininkais, kritikuoti pirmūnų praktiką ir patarinėti kolūkiams bei taryb. ūkiams grįžti iš esmės prie pirmykščio gyvulių auginimo būdo (Plojimai)".

"Šių mokslininkų pareiškime toliau sakoma: Mes būkštaujame kad TSKP 22-me suv-me pasakytos aštrios kalbos nederlingų žalienų adresu neiškreiptų mūsų ž. ū. vadovų iš teisingo kelio. Teisingas kelias — ne mažiau kaip 50 procentų visų žemės naudmenų skirti žalienoms. Tai mūsų specializacijos kelias, kuriuo eiti mus verčia pati gamta ... Mes manome, kad respublikoje esantis žalienų plotas turi būti paliktas ir kad žalienose gaunamų pašarų lyginamasis svoris bendrame pašarų balanse turi nuolat didėti".

"Štai žalienininkų kredo".

"Įklimpo kai kurie mokslininkai žalienų pelkėje, reikia juos iš ten ištraukti. (Plojimai) Cit. Tiesa sausio 16.

Po Minsko konferencijos Sniečkus, Popovas, Šumauskas važinėjo po Lietuvą ir tas pačias miglas pūtė "tarprajoniniuose pasitarimuose", kuriuose masiškai turėjo dalyvauti "žemės ūkio pirmūnai, specialistai, mokslininkai, kolūkių, tar. ūkių, partinių, tarybinių ir kj organizacijų vadovai". Čia vienbalsiai buvo smerkiama žalieninė sistema ir visi saikdinami plėsti kaupiamąsias kultūras maždaug tokia chruščiovinės hierarchijos tvarka: grūdai, kukurūzai, cukriniai runkeliai, pašarinės pupos, lubinai, seredėlė, bulvės, linai.

Įdomu, jog Sniečkus taip piktai nekritikavo žemdirbystės instituto. Matyt, ir jam aišku, jog chruščiovinė reforma yra nesąmonė. Tik lūpomis smerkė ir LTSR ž. ū. ministras V. Vazalinskas. Pagaliau Tiesoje vasario 8 pasirodė savikritinis instituto direktoriaus P. Vasinausko straipsnis, kuriame be ypatingų "atgailojimų" specialistas nusilenkė partijos diktatui. Jis pareiškė tarp kitko:

"Dabar mums tenka pertvarkyti savo darbą tiek mokslinėje, tiek ir ūkinėje srityje". Cit. Tiesa vasario 8.

Kad dalis Lietuvos komunistų palaiko savo specialistų nuomonę, galima spręsti iš naujai pasirodžiusios M. Gregorausko knygos "Tarybų Lietuvos žemės ūkis". Autorius ten tiesiog kritikuoja Lietuvos žemės ūkio staigų ir beatodairišką sukolektyvinimą.

JULIUS SMETONA skaito paskaitą Lietuvos nepriklausomybės minėjime Vasario 18 Philadelphijoje.

PHILADEPHIJOS tautinių šokių grupė dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programoje vasario 18.

S. JURSKYTĖS - GAMBLE klasė Philadelphijos šeštadieninėje mokykloje meldžiasi į Mariją, minint Vasario 16. Visos nuotraukos V. Gruzdžio.

NEPASISEKIMAI AIŠKIAI MOKO, BET KAŽIN AR IŠ JŲ PASIMOKYS?

Maskvoje partijos laikraštis Pravda paskelbė: "Žemės ūkio produktų dabartinė gamyba negali patenkinti gyventojų augančių reikalavimų."; tai pakartojo Chruščiovas komiteto konferencijoje primindamas Ukrainą, Gudiją, Lietuvą, Latviją ir Estiją, kad jos neįvykdė to, ką galėjo. To nesėkmingo ūkininkavimo akivaizdoje dėmesio verti šie faktai:

— Sovietuose žemės ūkyje gyvena apie pusė visų gyventojų, ir jie nepagamino maisto kitai pusei gyventojų, kurie yra miestuose. Amerikoj žemės ūkyje dirba 10 procentų gyventojų, ir Amerikos ūkis neturi kur dėti produktų.

— Chruščiovo sugalvoti plėšiniai Kazachstane nedavė, ko laukė. Pereitais metais buvo apsėta tik du trečdaliai to, kas buvo plane.

— Maži sklypeliai, kurie buvo duoti naudotis kolchozininkam, davė pusę viso krašto žemės ūkio gamybos.

Valdžia pamėgino tad represijas — 1958 sklypelius perpus sumažino, kad priverstų kolchozininką labiau atsidėti kolchozui. Rezultatas — **kolchozininkai nuskurdo dabar labiau nei prieš ketveris metus, bet nuo to nepakilo gamyba.**

— Lenkija buvo vienintelis kraštas, kuriam kolektyvizacija buvo atšaukta, Gomulkai atėjus į valdžią. **Lenkija taip pat buvo vienintelis kraštas, kuris pernai savo žemės ūkio gamybos planą ištesėjo. Nė vienas kitas satelitas, kuriame yra kolchozai.**

Gyvenimo išvados aiškios. Bet neatrodo, kad iš jų pasimokytų Chruščiovas. Iš to, ką jis kalbėjo partijos komiteto konferencijoje, atrodo, kad jis pasiryžęs eiti tolimesnių klaidų kryptimi — dar labiau veržti žemės ūkio gamintojus, kolchozus ir kolchozininkus.

PARAŠIAU, KĄ MAČIAU, IR GIRDĖJAU

Kolonizuotoje Lietuvoje

Vienas sovietinio gyvenimo faktas: kaip kovoja su religija

Kaune sausio 5 buvo sušauktas švietimo darbuotojų mitingas. Priimtas atsišaukimas į tėvus ir mokytojus ir visuomenę prašant talkos. Talkos "didžiam bendram tikslui — greičiau išauklėti komunistinės visuomenės žmogų". Būtent: kovoti su **"kapitalistinių atgyvenų liekanom", su "buržuaziniu nacionalizmu", su "religiniais prietarais".**

Antras sovietinio gyvenimo faktas: kokius žmones išaugina komunistinė moralė ir komunistinė religija.

S. Juozapavičius, Kėdainių chemijos kombinato statybos nusipelnęs mūrininkas, pasakojo Sovetskaja Litva tokius vaizdus.

— Turėdamas laisvą vakarą užeinu į agitpunktą. Šį vakarą žmonės ateidinėjo, sėdosi už stalų ir ėmėsi laikraščių. Staiga vienas darbininkiškai apsitaisęs vyras, apie 20 metų, pasišaukė draugą: "Žiūrėk!", sakė, durdamas pirštu į satyrinio žurnalo "Krokodilo" puslapį. "Geras?".

Nebuvo aišku, ar vyras smerkia "Krokodilo" herojų ar juo žavisi.

"Neblogas", su pasitenkinimu pasakė draugas.

Aš pažvelgiau pro petį ir pamačiau žurnale stambų berniuką, moderniai apsirengusį. Šalia jo, išsiskėtriojusio kėdėje, nužemintai stovėjo jo tėvai. Suskaudinta motina tiesė savo vaikeliui tik ką suprosytus marškinius, o tėvas — stamboką pinigą dienos išlaidom.

Vaizdas buvo įspūdingas. Tačiau kokius jausmus jis žadino vaikinam? Ar jie tikrai norėjo pagyventi kitų sukurtom gėrybėm? Ar jie tik pasijuokė? Aš norėjau pakalbinti vaikinus. Jau seniai man krito į akis, kad kai kurie jauni žmonės nori eiti per gyvenimą svetimu geru. Jie gyvena smulkiais interesais: "kad tik man būtų gerai". Ir jie rimtai galvoja, kad jiem gerovę turi parūpinti visuomenė, kiti žmonės. **"O kaip gi kitaip? Juk sovietinė valstybė viską daro žmogaus gerovei?**

Šą minutę aš prisiminiau Genę Usaitę, mano brigados mūrininkę. Tai komjaunuolė, kilusi iš darbščios šeimos. Ta-

(nukelta į 4 psl.)

NAUJAI IŠLEISTOS 3 KNYGOS UŽ 5.00 DOL.

DIDYSIS NERIMAS — Dr. P. Gaidamavičiaus $2:50
SILPNAME KŪNE — Dr. J. Prunskio $1.50
IŠLIKOME GYVI — T. Angelaičio $1.50

Gaunamos:

IMMACULATA, R. F. D. 2, Putnam, Connecticut, ir
DARBININKO administ., 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Pamėginkite uzeiti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street — New York 2, N. Y.

Tel. AL 4-8319

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Siūlome neprilygstamą patarnavimą

Mes pastebėjome, kad per paskutinius šešis mėnesius žymiai padidėjo naujų klijentų skaičius, kurių siuntinius mes išsiuntėme pirmu kartu. Tie naujieji siuntinių siuntėjai mūsų patarnavimu anksčiau nesinaudojo ir anksčiau pas mus nebuvo.

Daugelis naujų klijentų atviraį pasisakė atėję pas mus todėl, kad buvo nepatenkinti savo ankstesnių siuntimų rezultatais.

Keletas naujų siuntėjų mums pasakojo, kad jų ankstesnieji siuntiniai grįžo atgal iš užsienių, o priežastys to buvo — netaisyklingas dokumentų sudarymas ir įvairūs prasilenkimai su taisyklėmis. Kai kurie pasakojo, kad ankstesnių siuntinių gavėjai turėjo mokėti papildomus mokesčius, nes dokumentai nesutiko su daiktais tuose siuntiniuose.

Firma UNION TOURS įsteigta 1931 metais. Per 31 metų siuntinių siuntimo veiklą nė vienas mūsų išsiųstas siuntinys nebuvo grąžintas siuntėjui ir nė vienas siuntinys nedingo. Mūsų darbas nepalygnti tiksius, sąžiningas ir garantuotas. Mokesčiai už mūsų patarnavimą žemiausi. Mūsų 31 metų dovanų pakėtėlių siuntimo patyrimas garantuoja skubų jūsų siuntinių pristatymą ir be jokių papildomų rinkliavų. UNION TOURS vienintelė Amerikoje firma, kuri duoda RAŠTIŠKAS garantijas, kad siuntinys bus pristatytas.

Jei ir jūs buvote nepatenkinti ankstesniais siuntimo rezultatais, tai pasinaudokite mūsų neprilygstamu patarnavimu, atneškite (ar atsiųskite paštu) savo daiktus pas mus, ir jūs taip pat būsite sąžiningai, garbingai ir tiksliai patarnauti, o taip pat gausite pilną garantiją, kad jūsų dovanos bus tiksliai pristatytos į paskyrimo vietą per 5 ar 6 savaites.

Savo sandėlyje turime geriausias vilnones medžiagas, megstinius, įvairius skalbinius, nailoninius kailinius, vilnones skareles ir daug, daug kitų pageidaujamų prekių žemomis urmo kainomis. Reikalaukite mūsų nemokamų kainaraščių.

Mūsų įstaiga atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro; šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 valandos dieną.

UNION TOURS — 1 East 36th Street, New York, N. Y.

APLANKYKITE MŪSŲ SKYRIUS:
BROOKLYN, N. Y. — 974 Manhattan Avenue
CHICAGO 22, Ill. — 2219 West Chicago Avenue
LOS ANGELES, CALIF. — 344 North La Brea Ave.

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame **tiktai vaistus**, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. — Jei reik vaistų — eikit į LIETUVIŠKĄ VAISTINĘ — **382a W. Broadway,** tarp E ir F gatvių, **So. Boston.** Telefonas **AN 8-6020.**

Sav. Emanuel L. Rosengard, B.S., Reg. Pharm.

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. (išskyrus šventadienius ir sekmadienius)

CRANE

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street . . . . Tel. LAfayette 3-1038

PLENTY OF FREE PARKING

4 ½%

NEŠA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. ..... 9 v. r. iki 8 p.p.
ANTRAD. ir PENKTAD. ..... 9 v. r. iki 5 p.p.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d.; Trečiad. uždaryta.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsigabenti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. CIrcle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį . . . . . Licensed by Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS

— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. ..... GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue ..... CH 6-4724
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street ..... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... WA 2-4035
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- VINELAND, N.J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

DARBININKAS [illegible]

THE WORKER [illegible]

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly [illegible]
Brooklyn, N. Y. [illegible]
Half year [illegible]
Foreign [illegible]

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. [illegible]
[illegible]
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Amerikos lietuvių "Jungtinės Tautos"

Alto dešimtmetį minint New Yorke 1950, teko būti posėdyje ir pastebėti du būdingus reiškinius. Viena, buvo džiūgaujama, jog galima bendrai dirbti; tai parodžiusi patirtis. Antra, buvo būkštaujama, kad sutarimas neiširtų. Pastangos išsilaikyti sutartinėje prilygo pastangom kovoti už Lietuvos laisvę. Jei kuris klausimas vienai iš grupių atrodė nepriimtinas, tai ir nebuvo sprendžiamas, nors Lietuvos laisvinimo akcijai tai galėjo būti naudinga. Pav., buvo nurodyta, kad Alto informacijos biuro New Yorke išlaidos neatitinka jo darbam, bet padėtis palikta sena.

★

Alto prezidiume, kurį sudaro keturios grupės, buvo jau apsiprasta ir laikomasi tokios taktikos, kaip Jungtinėse Tautose: opus klausimas atidedamas, nudelsiamas, vetuojamas arba ieškoma kompromiso, kad tiktai institucija išsilaikytų. Kai išsilaikymas atsistojo lygiagrečiui su pagrindiniu tikslu, Altas pasidarė nepajėgus imtis ryžtingesnio žingsnio, jei tai galėjo atsiliepti tarpusavio koegzistencijai. Iniciatyva tada prasiveržė iš šalies, kaip tai nutiko su Los Angeles Alto skyrium ir su Bendruomene.

★

Katalikų grupei Alte visą laiką atiteko pirmininko vieta. Tai švelnino lygaus atstovavimo principą, kuris nuo pat pradžios neatitiko grupių svoriui Amerikos lietuvių visuomenėje. Katalikų skaičius ir įtaka šio krašto lietuvių kolonijose buvo ir lieka didžiausia. Jei katalikų grupės nesispyrė dėl proporcingo atstovų skaičiaus, tai tiktai dėl Lietuvos labo ir bendro sutarimo, kurio kitaip nebuvo galima pasiekti. Katalikų laikysena Alte taip pat nekėlė trinties. Tautininkai iš Alto ir traukėsi ir vėl grįžo. Tokia padėtimi naudojosi kitos dvi grupės.

★

Alto sekretorius, atstovaująs socialdemokratam, susidarė vyraujančią padėtį, veikdamas savuoju veto arba sava valia. Antai, 1961 vasario 10 Alto buvo pritarta akcijai už Lipscomb - Kuchel rezoliuciją, o Alto sekretorius Naujienose išsijuosęs pliekė tas pastangas. Taip pat jisai daugiausia lėmė, kad ir lietuvių delegacijos reikalai susidrumstė. O buvo lengva to išvengti. Kas buvo padaryta, Altui į naudą neišėjo. Alto sekretoriaus aiškinimasis jo elgsenos neatitiesia.

★

Lietuvių visuomenėje buvo ir tebėra Altui pritarimo. Kam rūpi Lietuvos reikalai, nenori nei Alto griauti nei jam kenkti. Altas kenkia pats sau, ir dėl to jis turi rimtai susirūpinti, neieškodamas kaltininkų iš šalies. Alto prezidiumas tai žino. Praėjusią vasarą liepos 3-4 Alto suvažiavime Chicagos pirmininkas kalbėjo: "Reikalingas . . . tikslingesnis darbo pasidalinimas, artimesnis kontaktas ne tik su Alto skyriais įvairiose kolonijose, bet ir su tomis organizacijomis, kurioms taip pat rūpi Lietuvos išlaisvinimo reikalai". Tasai pareiškimas pakartotas ir rezoliucijoje: "Pageidaujama, kad ALT šaukiamos konferencijos apjungtų galimai didesnį skaičių Lietuvos reikalais besirūpinančių organizacijų". Kodėl tokios konferencijos negalima buvo sušaukti praėjusį rudenį, kai iškilo delegacijos klausimas? Jis būtų geroje plotmėje atsistojęs. Tad ir Alto gerui reformų gairės visai aiškios.

Pax Romana audiencija pas Šv. Tėvą

[illegible]

Dr. Vytautas Vygantas, Pax [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bininko redakcijoje.

[illegible]

Svarbiausia [illegible] tikslas — [illegible] gantas — [illegible] centro valdybos [illegible] moje. Pasidžiaugome [illegible] mergaičių katalikių [illegible] namuose — Domus [illegible] toli Vatikano. Svarstėme [illegible] mojo Pax Romana kongreso reikalus. Abiejų šakų — intelektualų ir studentų — kongresas šaukiamas Urugvajuje, Montevideo, liepos 25-31. Tokie bendro kongresai būna kas ketvirti metai. Po bendrojo kongreso bus atskiras Pax Romana studentų suvažiavimas rugpiūčio 1-7. Šį kartą kongrese numatyta svarstyti universiteto socialinė atsakomybė. Pietų Amerikai tai ypačiai aktuali tema. Žinoma, kad ten socialinės problemos gana opios. Šviesuomenė tuo atžvilgiu turi didelę atsakomybę. Svarbu, kad katalikai intelektualai gerai orientuotųsi ir tinkamai pasireikštų. Prieš save jie turi nemažą uždavinį: atsverti komunistinę ir ateistinę įtaką.

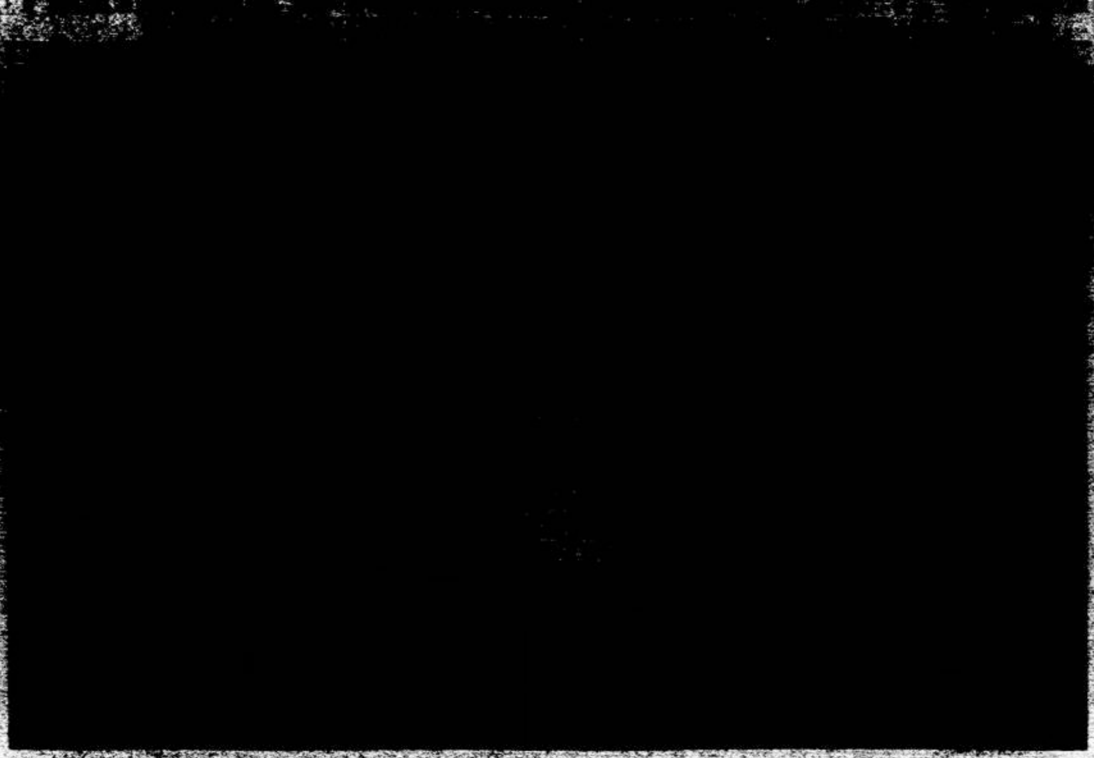

AUDIENCIJOJE pas Šv. Tėvą. Iš k. į d.: Eug. Ortega (Čilė), Dieter Fueshoeller (Vokietija), A. Futi (Italija) Yves Fay (Prancūzija), Msgr. Don Guano (kapelionas), J. Corduva (Peru, gen. sekr.), dr. V. Vygantas, PaxRomana pirm., Marija R. Pechoux (vicepirm.), C. Vas (Indija), E. Kirshner (atstovas Jungt. Tautose).

ŽVILGSNIS Į VISĄ PASAULĮ

Centro valdybos posėdžiuose — pasakojo toliau dr. V. Vygantas — buvo dar apžvelgta Pax Romana veikla visame pasaulyje. Bangkoke, Siame praėjusių metų pabaigoje buvo sėkmingai pravestas ideologinis seminaras Azijos katalikam studentam. Indijoje katalikai studentai yra įsijungę į statybos darbus: paruošia planus, organizuoja lėšas ir stato mokyklas bei ligonines. Valdžia tą darbą ir pavyzdį aukštai vertina ir paremia, o studentai geriau suartėja su savo krašto žmonėmis, pažįsta jų rūpesčius, palenkia krikščioniškajai minčiai. Afrikoje veikia "skrajojamoji grandis", kuri įvairiose vietose organizuoja ideologinius kursus. Dabar yra Nigerijoje. Barcelonoje, Ispanijoje, šaukiamas suvažiavimas lotyniškųjų kraštų intelektualų. Prieš Pax Romana kongresą jie turi apsvarstyti lotyniškojo pasaulio aktualiuosius katalikiškos akcijos reikalus. Belgijoje, Louvaine, šį pavasarį bus pasitarimas Europos kraštų veikimo metodų klausimais. Šiaurės Amerikoje, Montrealyje, kovo 3-4 tarėsi katalikų studentų sąjungų pirmininkai.

BAŽNYČIA ANAPUS UŽDANGOS

Buvo paliestas ir Katalikų Bažnyčios persekiojimas už geležinės sienos — rytinėje Vokietijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Vengrijoje ir kituose kraštuose. Tokius faktus, kurie vienu ar kitu būdu sužinomi, nutarta plačiai skleisti laisvame pasaulyje, ypač Azijoje ir Afrikoje, kur komunistai skverbiasi su savo įtaka, slėpdami tikrovę. Taip pat nutarta atsiriboti nuo jaunimo kongreso, kuris Maskvos iniciatyva šiemet organizuojamas Helsinkyje, Suomijoje. Būdingas yra faktas, kad Suomijos studentų sąjunga pasisakė prieš tokį suvažiavimą, bet vyriausybė leido. Matyti, yra stiprus Maskvos spaudimas Suomijai. Katalikiškos jaunimo organizacijos ir atskiri asmens turi pareigą nuo to propagandinio suvažiavimo susilaikyti.

ŠVIESA VATIKANO RŪMUOSE

Šv. Petro aikštėje teko būti vėlų vakarą. Buvo visai tuščia, nes linojo. Prie šv. Petro bazilikos prisiglaudę Vatikano rūmai taip pat skendo tamsoje ir tylumoje. Švietė tiktai du langai. Staiga ir jie užgęso. Man paaiškino, kad lygiai 10 valandą vakare popiežius Jonas XXIII eina gulti. Apie 2 valandą nakties keliasi, dirba apie porą valandų, pasimeldžia ir vėl užmiega ligi paryčio.

Mus priėmė kitos dienos pačiam vidurdienyje — šeštadienį, vasario 24. Išskyrė iš kitų į privačią audienciją, kuri truko apie pusvalandį. Su Pax Romana kapelionu Msgr. Don Guano buvome dešimts asmenų. Popiežius su kiekvienu atskirai pasisveikino, užkalbino, rado kiekvienam šiltą žodį.

Man pasisakius, kad esu iš Lietuvos, bet dabar gyvenu Amerikoje, nuoširdžiai į tai reagavo paaiškindamas, kad angliškai paskaito ir supranta, bet dar nekalba ir dėl to atsiprašė. Bendrame visiem žodyje išreiškė pasitenkinimą Pax Romana veikla, keliamais socialiniais klausimais, rūpinimusi užsienyje studijuojančiais katalikais studentais ir Azijos bei Afrikos katalikiškuoju judėjimu. Suteikė palaiminimą tiem darbam ir jį dirbantiem asmenim.

Popiežius Jonas XXIII daro gilų įspūdį savo klasišku paprastumu, žmogiškumu, raminančia šiluma. Tai visi pastebi. Yra nuoširdžiai tėviškas, supranta žmones ir jaučia Bažnyčios pulsą. Man paliko neišdildomą šviesų įspūdį.

APSUPTI KARDINOLŲ

Beeidami iš Vatikano rūmų, patekome į kardinolų būrį. Jų buvo per 40. Skirstėsi iš posėdžio centralinio komiteto visuotiniam Bažnyčios susirinkimui pravesti. Aikštelėje, kur jie sėdo į mašinas, Pax Romana centro valdyba buvo kardinolų supte apsupta. Man teko kalbėtis su New Yorko kardinolu Fr. Spellmanu, Vienos kardinolu Fr. Koeningu, kuris prisiminė praėjusį Pax Romana suvažiavimą Šveicarijoje, Miuncheno kardinolu. J. Doepfneriu, lietuvių bičiuliu kardinolu G. Pizzardo, kardinolu Aug. Bea (vokiečių jėzuitu), naujai paskirtu airių kard. P. Michele Browne (domininkonų generolu), kard. Fernardo Centro ir k. Kardinolas Fernando Cento, patyręs, kad esu iš Lietuvos, susijaudinęs kalbėjo apie lietuvių tautą, kaip kankinių ir didvyrių. Teko matyti ir Lenkijos kardinolą St. Wyszynskį, atvykusį į Romą ketių savaičių vizitui.

VATIKANO SEKRETORIATE

Pax Romana kongreso reikalais teko dar būti pas Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Amleto Cicognani, buvusį ilgametį popiežiaus nuncijų Washingtone, ir jo sekretorių Msgr. Angelo Dell'Acqua. Buvome tik tryse. Su Msgr. Dell' Aqua pasikalbėjimas lietė kongreso programą ir laikyseną Urugvajaus dvasinės hierarchijos atžvilgiu. Kardinolas Amleto Cicognani priėmė savo raštinėje. Man prisistačius, pats užsiminė apie Lietuvos kančias ir arkivysk. Teofilių Matulionį. Kalbėjo susijaudinęs. Priminė kunigų seminarijos Kaune restrikciją — draudimą priimti daugiau kandidatų. Aš užsiminiau apie Sibiro lietuvaičių maldaknygę. Painformavome apie Pax Romana ruošiamąjį Urugvajuje kongresą. Kardinolas A. Cicognani palinkėjo geriausios sekmės.

Romoje teko aplankyti šv. Kazimiero kolegiją, prel. L. Tulabą, prof. Z. Ivinskį ir k. Prašė perduoti Amerikos lietuviam geriausius linkėjimus.

Vasario 28 išskridau į Vieną ir Berlyną , — baigė dr. Vyt. Vygantas pasakoti savo įspūdžius iš apsilankymo Romoje.

Miltų važiuoja į Klaipėdą

Viename laiške iš Lietuvos rašo apie sunkią darbo žmonių būklę. Žmogus dirba miške, rąstus kerta ir uždirba tik vieną rublį per dieną. "Mes daug dirbame", — rašo laiške, — o uždirbame tik juodai duonai. Veda ir varo ponevalia į rojų su lazda. Šaukia ir šaukia, kad mes mažai tepadirbame".

Savų grūdų neturi, reikia pirkti uždirbtus ir užaugintus grūdus. Už 50 kilogramų rugių moka 18 rublių, o valstybei kolchozai parduoda 100 kilogramų už 50 kapeikų.

Norėjo šventėm nusipirkti baltų miltų, važiavo į Klaipėdą bent kelis kartus, bet miltų negavo. Kaimynas, taip pat nuvažiavęs Klaipėdon miltų ieškoti, eilėje išstovėjo nuo ryto iki vakaro ir nieko negavo. Be to, jis sušalo ir susirgo.

DR. PETRAS MAČIULIS

TRYS ULTIMATUMAI

(5)

Lenkams atvykus į Kauną, tą pačią dieną įvyko pirmasis posėdis. B. K. Balutis, kaip šeimininkas, pasveikinęs lenkų komisiją, žodį davė Holowkai. Atsakęs vienu sakiniu į sveikinimą, Holowka kalbėjo apie pusvalandį, primindamas tuos lenkų istorijos laikus, kai lietuviai su lenkais, pradedant didžiuoju lenkų karalium Jogaila, gyveno "aukso amžius". Visa jo kalba krypo į tai, kad, girdi, 1920 metais įvykusį nemalonų "nesusipratimą" reikalinga būtinai pašalinti, išlyginant iš to nesusipratimo atsiradusius nuostolius ir, padavus vieni kitiems rankas, abi tautas vesti kaskart į didesnį ir glaudesnį bendradarbiavimą. Žodžiu, labai daug potoso, gražiai nuskambėjusių frazių ir komažiausia konkrečių užuominų dėl pagrindinės skriaudos, padarytos Lietuvai, sulaužant Suvalkų sutartį. Kad romantikų tuomet lenkuose nebuvo, tai mums buvo aišku. Bet kad jie bent pradžioje dėjosi, kaip "nuo amžių buvę ir dabar tokiais tebesą" lietuvių broliai ir sąjungininkai, to reikalavo gal ne tiek lenkų stilius, kiek pats faktas, kad jie, o ne kas kitas, prieš septyneris metus buvo su Lietuva pasielgę neteisėtai ir negarbingai, todėl tą nemalonią praeitį reikėjo pridengti bent gražiomis kalbomis.

Trečiosios komisijos darbų eigoje lenkų komisijai buvo dokumentaliai įrodyta, kiek Lietuva turėjo vien medžiaginių nuostolių, pasitraukdama iš Vilniaus 1920 metais spalio mėn., o vėliau trejis metus laikydama parengtyje savo karinius dalinius, kurie turėjo budėti, kad nepasikartotų panašios staigmenos, kaip Želigowskio smurtas.

Lenkai iš savo pusės apie tokius ar panašius nuostolius jokių davinių neturėjo, nes, matyti, nemanė leistis į tokias derybas, kurios jiems vėl badytų akis Suvalkų sutartimi. Lietuvius vertė reikalas svarstyti klausimą iš pradžios, o ne nuo 1927 metų J. Pilsudskio susitikimo su A. Voldemaru.

Nors formaliai lenkai negalėjo atsisakyti diskutuoti mūsų patiektų davinių, bet iš jų ūpo buvo lengva suprasti, kad čia yra atvykę ne tam tikslui. Kadangi šiaip ar taip reikėjo pasauliui parodyti, kad jie derybų nenutraukia, tai po keturių dienų susitartą padaryti pertrauką, kad lenkai galėtų iš savo pusės patiekti Lietuvai savo nuostolių sąskaitas. Rytojaus dieną Kaunas šventė rugsėjo 8 ir pirmosios Dainų šventės dieną. Kad būtų išvengta spontaniškų demonstracijų, lenkai į Dainų šventę nebuvo pakviesti.

Kai po savaitės jie vėl sugrįžo į Kauną, tai jų atsivežtieji duomenys apie tariamus lenkų nuostolius "dėl santykių nebuvimo" tarp abiejų valstybių buvo taip paruošti, kad viršijo lietuvių komisijos jiems patiektą sumą. Nuostolių išlyginimo klausimas pradėta iš naujo diskutuoti, nors mums buvo jau visai aišku, kad lenkai neturi tikslo garbingai "praeities klausimus likviduoti", o tik dėl gražių akių parodyti; supraskit, su lietuviais susitarti neįmanoma. Aišku, jei lietuviai nekeltų pagrindinio Vilniaus klausimo, būtų kas kita . . .

Bet lietuviai jau buvo pasimokę kovoti dėl savo teisių, todėl iš lietuvių pusės tikėtis ko kito buvo negalima. Vilniaus klausimu Lietuva visur ir visuomet rėmėsi ir remsis ateityje tik teise, kuri jai priklauso, atsirėmus 1920 metų liepos 12 Maskvoje pasirašyta taikos sutartimi su Sovietų Rusija.

Tuo pagrindiniu klausimu turėjo būti susitarta Karaliaučiuje pirmosios komisijos. Kadangi Karaliaučius, atseit p. Zaleski, Lietuvai "tepadovanojo" pripažinimą de jure, todėl ir kitoms dviems komisijoms, Varšuvoje ir Kaune, "dėl nuomonių priešingumų kai kuriais klausimais" pasiekti apčiuopiamų rezultatų nepavyko . . . Taip skambėjo oficialus komisijų pranešimas.

Nieko teigiamo nepasiekė ir vėlesni kai kurių privačių asmenų iniciatyva "dirvos zondavimai" Varšuvoje ir Kaune, nes lietuviams sunku buvo pasitikėti lenkais, o ir J. Pilsudskis nebuvo didelis politikas — valstybininkas, kokiu jis dėjosi.

Pasikeitė tik tai, kad buvusi demarkacijos linija sutarta laikyti administracijos linija, ir miško medžiagai plukdyti iš Lenkijos Nemunu lenkams buvo suteiktos lengvatos, bet lenkai jomis nepasinaudojo, reikalaudami pripažinti veikimo teises jų konsulatui Klaipėdoje. Pasinaudoti kitos kurios valstybės konsulato patarnavimu lenkai nepanorėjo, nes ir vėl klausimas buvo statomas iš principo. Ir šis faktas dar kartą aiškiai parodė, kad lenkai norėjo "pamiršti praeitį", siekdami megzti normalius santykius, bet sau pasilaikydami stipresniojo teises.

Privatūs kontaktai

Pulk. J. Becko prisiminimų knygoje kalbama apie atskirų asmenų vizitus Varšuvoje, kurie tačiau nieko apčiuopiamo nedavę, nes, girdi, tie asmens neturėję Lietuvos vyriausybės įgaliojimų. Kalba pulk. J. Beckas ir apie savo susitikimus Ženevoje su St. Lozoraičiu, kuris jam padaręs išauklėto žmogaus įspūdį, bet ir St. Lozoraitis negalėjęs kalbėtis visu šimtu procentų lietuvių — lenkų santykių sunormavimo klausimu, nes gi, pasak Becko, Lozoraičiui prikišama jo lenkiškoji kilmė, todėl jis negalįs turėti pilno lietuvių pasitikėjimo.

Išvardijami ir kiti asmens, kurie buvo lenkų atsiųsti į Kauną, nes anuo metu ne Lietuvai, kaip teigia pulk. Beckas, grėsė pavojai dėl normalių santykių su Lenkija neturėjimo, bet lenkų sąžinės balsas jiems kalte kalė, kad visa anoji Želigowskiada 1920 m. negali panaikinti nei duoto žodžio, nei ištrinti lenkų parašų po sutartimi, kuri jų pačių pasirašyta 1920 m. spalio 7 dieną Suvalkuose!

Jeigu Lietuva ir neturėtų į Vilnių ir jo kraštą istorinių ir etnografinių teisių, tai jau pats lenkų parašas po sutartimi juos įpareigoja. Todėl nei Muehlsteinai, nei Prystorai, Zawiszos ir kt., negalėjo rasti lietuvių pasitikėjimo bet kokioms deryboms pradėti, nes nebuvo svarbiausio tam elemento — pasitikėjimo lenkais, kol Suvalkų sutartis neatstatyta.

Į pulk. J. Becko atsiminimus įsiskaičius, tenka pasakyti, kad lietuviai nevengė, kaip jis teigia, derėtis ar kalbėtis su lenkais. Lietuviai vienintelio dalyko tesiekė: kad lenkai atstatytų sulaužytą sutartį. Ir Suvalkų sutartis tebuvo laikino pobūdžio, nustačiusi laikinę liniją tarp lietuvių — lenkų karinės bei civilincs administracijos. Ją veik būtų galima pavadinti daugiau karinio pobūdžio sutartimi, kurią vėliau būtų reikėję sutvarkyti gal ir nelengvomis abiejų pusių derybomis.

Haagos teismo sprendimas

Lietuvių ginčas su lenkais dėl Lietuvos istorinės ir teisinės sostinės perėjo visas ano meto tarptautines įstaigas — pačią Tautų Sąjungą su jos aiškiais nutarimais grąžinti Lietuvai Vilnių bei jo kraštą ir Tarptautinį Tribunolą Haagoje 1934 m. Lenkai buvo iškėlę bylą prieš Lietuvą dėl tariamo susisiekimo trukdymo sausumos ir vandens keliais. Tautų Sąjungos Taryba 1931 sausio 24 nutarė atsiklausti Tarptautinio Haagos Tribunolo: "Ar galiojantieji tarptautiniai pasižadėjimai įpareigoja Lietuvą dabartinėmis aplinkybėmis?". Teismo vienbalsis sprendimas 1934 spalio 15 buvo neigiamas. Ir čia lenkai bylą pralošė.

Būdinga, kad tosios bylos svarstyme ir sprendime dalyvavo ir vienas lenkas teisėjas, prof. Rozwodowski, kuris viešai atsisakė balsuoti prieš T. Tribunolo sprendimą, atmetusį lenkų ieškinį.

Lenkų teisinė padėtis tuo būdu buvo gerokai susilpninta, o svarbiausia, kad jie jau nebeteko priemonių kuo nors Lietuvą paspausti.

Kai dvi kaimyninės valstybės gyveno tokį nenormalų gyvenimą ir lenkai galėjo turėti ir ekonominių nuostolių dėl nenormalių santykių su Lietuva, niekas to neneigė, bet kad jie puoselėjo mintį, progai pasitaikius pavartoti naują "žygį", nukreiptą prieš Lietuvą, tai parodė vėlesni metai.

Nesusipratimų palei 512 km administracijos liniją pasitaikydavo, kai vienos ar kitos pusės kontrabandininkai pereidavo vienon ar kiton pusėn, arba gabentas prekes paslėpdavo. Tarp lietuvių ir lenkų, tos linijos sargybinių, buvo nerašytinis sutarimas vieni kitiems pagelbėti. Buvo ir kitokių, didesnių nesusipratimų, kada asmeninio keršto ar kitų kokių sumetimų vedini, lenkų sargybiniai nužudė net keturius (ne vienu metu) Lietuvos policininkus.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Jono Aisčio poezijos lobiai

Kai įvairiom premijom labiau skatinama beletristika, tai poeziją leisti darosi lyg nemadinga. Nesulaukia nė tokio plataus atgarsio, kaip romanai ar novelės. Bet poezija yra labiausiai suklestėjęs mūsų literatūros menas. Ji verta paramos ir dėmesio.

Tokią paramą yra suteikusi Romuvos leidykla, mums pristačiusi visus Jono Aisčio poezijos lobius — visus jo eilėraščius, [illegible] į vieną knygą "Poezija".

Šio žymaus mūsų poeto kai kurie pirmieji rinkiniai jau buvo [illegible] retenybė. "Poezijos" pirmoji laida, išleista Kaune 1940, irgi [illegible] retenybė.

Dabar visa Jono Aisčio poezija pateikiama viename tome. Kiekvienas skaitytojas čia ras šiuos rinkinius: Eilėraščiai, Imago mortis, Intymios giesmės, Užgesę chimeros akys, Be tėvynės brangios, Nemuno ilgesys, Sesuo buitis, Kristaliniame karste.

JONAS AISTIS

Jonas Aistis, kaip ir daugelis mūsų poetų, renkdami naujas laidas, vis taiso ir tobulina. Kas prisimena jo "Poezijos" pirmąją laidą (1940), tas toje knygoje pastebėjo žymių pataisų. Daug eilėraščių jau tuomet buvo plačiai deklamuojami iš pirmųjų rinkinių, bet pirmoje "Poezijos" laidoje buvo žymiai pataisyti. Kai kas prikišo Jonui Aisčiui, kad jis "nutaisė", belygindamas formą.

Naujoje laidoje autorius dar kartą pataisė, grąžindamas pirmykščius variantus. Stengtasi išvengti tik barbarizmų (rūbų, karunkų). Taisyti kirčiai, ieškota didesnio sklandumo.

Po anos pirmosios "Poezijos" laidos, J. Aistis, gyvendamas užsienyje, išleido dar kelis rinkinius, sudėdamas ypač daug patriotikos, kurią jis pats laiške vadina "publicistine patriotika". Rengdamas šią laidą, tuos eilėraščius jau žymiai pakeitė. "Be tėvynės brangios", "Nemuno ilgesio" patriotiniai eilėraščiai žymiai sutrumpinti.

Knyga išleista skoningai. Vargu kitas poetas susilauks tokios pilnos ir taip gražiai išleistos savo poezijos knygos. Parinktas brangus ir geras popierius, įrišta į kietus viršelius, auksiniai įrašai, dail. V. K. Jonyno aplankas. Jis vaizduoja vieną poeto Aisčio eilėraštį — taurę, į kurią krinta žvaigždės — jo eilėraščių rinkiniai.

(Jonas Aistis — POEZIJA. [illegible] Ave. (3rd Floor), New York 11, N. Y., [illegible] spaustuvė, 1961 m., aplankas dail. V. K. Jonyno, 420 psl., kaina 6 dol.). A.D.

Maspetho Viešpaties Atsimainymo bažnyčia baigiama statyti. Jos kertinio akmens pašventinimas bus Verbų sekmadienį, 11 val.; o konsekracija — gegužės 27 d. Bažnyčios projektus parengė archit. J. Mulokas, statybą vykdė inž. Stankus. Naujoji bažnyčia suplanuota lietuviškame stiliuje, turi daug vitražų, kuriuos padarė V. K. Jonynas. Dail. A. Marčiulionis sukūrė šv. Kazimiero statulą. Bažnyčios statyba rūpinasi parapijos klebonas prel. J. Balkūnas.

PAVASARĖJA. Nuotr. V. Maželio

Kaip atrodys nauja "Jaunosios Lietuvos" laida

[illegible]

Leidėjas Jonas Gaižutis po vieno pasitarimo Darbininko redakcijoje, ryžosi tą Maironio [illegible]

Knygos formatas bus toks, kaip ir Antano Baranausko "Anykščių šilelio", kurį taip pat išleido Romuvos leidykla, tik bus paieškota kitokio raidyno.

Svarbiausias vaidmuo tenka dailininkui iliustracijomis iškelti poemos epochą, idėjas ir heroinius momentus. Dail. V. K. Jonynas darbo ėmėsi su užsidegimu. Nors poema parašyta praeito amžiaus gale, bet dailininkas nori į poemą pažiūrėti šių dienų akimis, pasinaudodamas moderniojo meno polėkiais.

Pradžioje manė piešinius išdėstyti lygiai per visą knygą. Įsiskaitęs į poemą, susidarė kiek kitokį sprendimą. Poemoje yra vietų, kurios prašyte prašosi dailininko daugiau paveikslų, nes jose sutelkta tiek jausminės ir vaizdinės medžiagos, kad leidžia ištrūkti iš etnografinės aplinkos ir nusikelti į simbolinius, liaudies meno pasaulius. Tokiom vietom reikia ne vienos, bet kelių iliustracijų. Tad be įprastinio aplanko, piešinių bus tiek, kiek jų reikės, kad knyga būtų graži ir turtinga. Piešiniai bus dviejų spalvų ir ne medžio raižiniai.

Be to, dail. V. K. Jonynas, norėdamas pagerbti Maironį, savo iniciatyva pasiryžo išraižyti medyje Maironio portretą. Jo atspaudai bus lengvai visiems prieinami. **P. J.**

JONAS AISTIS

Lopšinė

TU MIK, o sapne tau drugeliai sapnuosis
Ir sparneliais lengvais tave mariomis neš.
Tu mik, nebijok — aš tave palinguosiu
Ir pernakt naktužėlę budėsiu čia aš.

Žiūrėk, kaip ten vyšnios ir obelys miega,
Kaip sidabro akim praregėjo naktis.
Atjos karaliūnas per kvepiantį sniegą, —
Jam veja ir takai obelų nusnigti.

Padangėm skrajosi, sietyną pasieksi . . .
Karaliūnas tau naktį atneš dovanų:
Atneš jis tau viską, o viską, ką mėgsti —
Lėlių, saldumynų, margų kaspinų . . .

Mane tu matysi vis budint, liūliuojant,
Nerimaujant per naktį ir laukiant tavęs.
O bus ten tau miela žiūrėt, kai po kojų
Karaliūnui tarnai baltą žirgą atves.

Užsės karaliūnas, reikės vėl jam joti
Ir kovot kažikur su piktais slibinais,
O tujen džiaugsminga žvaigždėtame plote
Drugelius bevaldysi šilkų kaspinais.

Ištįsus aušrinės rausviems spinduliams,
Vienu jų tu parsliuogsi linksmutė namo —
Matysi vėl obelis žydint ir lėlę,
Kurią tau karaliūnas šiąnakt dovanos.

O rytą, iš miego saldaus atsikėlus,
Vėl pasaką gražią aš imsiu tau sekt —
Tu mik, mano miela, tu mik, mano lėle,
Prie tavęs aš budėsiu, budėsiu pernakt!

(Iš "Poezijos")

NUĖMIMAS nuo Kryžiaus. V. Kašubos skulptūra.

Parašiau, ką mačiau ir girdėjau

(atkelta iš 2 psl.)

čiau ji gyvenime ir darbe vadovaujasi nežinia iš kur paimtom taisyklėm. Tai ji prašo padidinti jai atlyginimą, nors supranta, kad jos pretenzijos be pagrindo. **Valstybė, girdi, nenuskurs, o ji, Genė, daug laimės — tokia jos filosofija.** Tai ji vėl nevengia padidinti įrašuose skaičių savo šukrautų plytų, tai sugalvos kokios kitos sau naudos.

Prisiminiau neseniai buvusį pasikalbėjimą su mūrininku Pranu Zabelskiu. Meisteris jis neblogas. Bet jis taip pat galvoja apie tai, kaip daugiau nukniaukti nuo valstybės ir kaip jai mažiau duoti. Jis taip ir pasakė: **"Aš dar mažai paėmiau iš visuomenės. Aš laikau, kad man priklauso . . ."**

Tokius žmones man priminė aniedu vyrai partijos agitpunkte. Kodėl abudu tie vyrai pavydėjo satyrinio Krokodilo herojui? Aš juos paklausiau dėl to.

"O kas — argi bloga gyventi su malonumais, jeigu tik galima?" atsakė klausimu į mano paklausimą. "Aš pereitais metais galvojau nuvažiuoti į Soči kurortą", kalbėjo tas, kuris buvo radęs žurnale piešinį. "Ir jūs manot nuvažiavau? Profsąjunga nedavė kelionraščio".

Aš pasiteiravau apie jo ligą.

"Ligonis? Aš?" Vaikinas pažiūrėjo į mane ir nusijuokė. Paskui, supratęs, kad aš rimtai klausiu, paaiškino:

"Aš norėjau paprasčiausiu būdu prasiblaškyti. Tikėjausi, kad profsąjunga primes ir pinigo kelionei, bet veltui tikėjausi.".

Vaikinas koliojo vietinį profsąjungos komitetą, kad jis nekreipė dėmesio į jo reikalus, išvadino juos biurokratais, užmiršusiais savo pareigas . . .

Iš tolimesnio pasikalbėjimo išaiškėjo, kad abudu vyrai rengiasi vesti ir laukia, kad jiem bus duoti atskiri butai. Bet kada aš pasidomėjau, kiek sykių jie dalyvavo sekmadieniais statybos darbuose, gavau atsakymą: **"O kam? Sekmadienis tam ir skirtas, kad žmogus pasilsėtum".**

Tai taip ir gyvena tarp mūsų kai kurie jauni žmonės . . . Jų klausaisi, tai visi jiem turi pareigas; jie rūgsta, kad per mažai paėmė iš visuomenės. O patys nenori turėti kitiem jokių pareigų.

Aš čia nieko neišgalvojau. Parašiau taip, kaip mačiau ir girdėjau, — baigia korespondentas.

Išvada savaime prašos: **taip gyvena ir taip galvoja žmonės, išauginti jau komunistinės moralės ir komunistinės doktrinos. Kokis medis, tokis ir vaisius.**

Lietuvių Rašytojų Draugija paskirs premijas už 1960 ir 1961 metus

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba rengiasi dabar įteikti premijas ir pravesti naujus rinkimus.

Premijos

Taip jau atsitiko, kad valdyba laiku nepajėgė įteikti premijų už 1960 ir 1961 metus. Nebuvo lėšų. Dabar vykdo vajų — telkia mecenatus, kurie aukoja po 20 dol. LB New Yorko apygardos valdybos pasiūlyta ši idėja pasirodė sėkminga. Laiškais buvo kreiptasi į daugelį mūsų kultūros rėmėjų. Atsiliepė visa eilė. Susilaukta ir stambesnių aukų: dr. J. Dičpinigaitis aukojo 100 dol., daug kas po 25 dol. Jau surinkta apie 800 dol. Tikimasi, kad pasiseks surinkti ir likutį — 200 dol. Tada užteks dviem premijom už 1960 ir 1961 metus.

Jury komisiją sudaro: prof. J. Brazaitis, dr. V. Maciūnas, dr. K. Ostrauskas, A. Landsbergis, L. Žitkevičius.

Premijos bus įteiktos New Yorke balandžio 29, Atvelykyje. Jau užimta Apreiškimo parapijos salė, sudaroma literatūros vakaro — koncerto programa.

Nauji rinkimai

Reikalingi kandidatai jau yra. Naują valdybą sudarys Los Angeles gyveną rašytojai. Ten bus sudaryta ir kontrolės komisija. Garbės teismui kandidatus davė Chicagoje gyveną rašytojai.

Rinkimai bus pravesti iki balandžio vidurio. Premijas įteikusi, senoji valdyba baigs savo darbus ir perduos pareigas naujai išrinktajai.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

KNYGŲ LENTYNA. Lietuvių Bibliografinės Tarnybos biuletenis. Nr. 5 (125). 1961 lapkričio — gruodžio mėn. Redaguoja A. Ružancovas, Danville, Ill. Leidžia Vytautas Saulius. Knygų Lentyna skelbia išleistus lietuvių leidinius ir žymesnius straipsnius.

ATGARSIAI. Venezuelos Lietuvių Bendruomenės dvimėnesinis leidinys. Nr. 7, 1962 vasario mėn. Redaguoja B. Domeikienė, I. Staskevičienė, A. Sliogeris. Leidžia Caracaso Apylinkės Valdyba. Spausdinama šapirografu.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Prof. A. Šapokos mirties metinių proga Tėviškės Žiburiai, jo redaguotas laikraštis, įsidėjo vedamąjį ir trejetą straipsnių. Dr. J. Jakštas, istorikas, rašo, kaip a. a. A. Šapoka redagavo Lietuvos istorijos vadovėlį. Dr. St. Bačkis, Lietuvos atstovybės Washingtone patarėjas, duoda prisiminimų apie velionį iš Panevėžio gimnazijos laikų. Prof. A. Šapoka mirė 1961 kovo 9. Jo pomirtinis veikalas anglų kalba apie Vilnių ir jo kraštą jau baigiamas spausdinti. Leidžia vilniečių sąjunga. Kitas stambus veikalas — Vilniaus miesto istorija — taip pat ruošiamas išleisti.

Dail. Br. Murino tapybos ir akvarelių paroda atidaroma kovo 17 Jaunimo Centre Chicagoje.

Vitalis Dragūnavičius, sulptorius, iš Vermonto persikėlė gyventi į Bronxą ir dabar kala šv. Juozapo statulą Waterburio lietuvių parapijai, kuriai vadovauja kun. A. Gradeckas.

Kanados lietuvių diena šiemet rengiama Windsore, Ont. Numatoma suruošti dailės parodą, sporto šventę, Kanados ir JAV studentų susiartinimo šventę.

PLB valdyba kovo 11 įteikė dramos premijas ir surengė koncertą. Jaunimo dramos premiją gavo Birutė Pūkelevičiūtė už savo veikalą "Aukso žąsis". Laureatė paskaitė ištrauką iš premijuoto veikalo. B. Pūkelevičiūtė, L. Barauskas, J. Kelečius ir K. Veselka suvaidino dalį veikalo. Koncerte dainavo solistė Prudencija Bičkienė.

Los Angeles ateitininkai per gavėnią rengia paskaitas išeivio problemoms nagrinėti. Kovo 11 pirmą paskaitą skaitė rašytojas Jurgis Gliauda: išeivijos kūrybinis ir kultūrinis pajėgumas.

Maironio minėjimą Chicagoje kovo 31 rengia ateitininkų Šatrijos meno draugija. Paskaitą skaitys prof. J. Brazaitis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CO.

370 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 4-4952

Savininkė: O. LABANAUSKAITĖ

- Siuntiniai siunčiami Lietuvon, Latvijon, Estijon, Ukrainon ir į visas Sovietų Rusijos dalis.
- Teisingas muito pritaikymas, rūpestingas supakavimas ir greitas išsiuntimas — mūsų specialybė.
- Teikiame teisingiausius patarimus kaip pigiausiai sudaryti gerą siuntinį.
- Vietoje galima nusipirkti visokių medžiagų, batams odos, kavos, šokolado, muilo, stiklo rėžtukų, mašinėlių plaukams kirpti, skustuvų, sieninių kilimėlių, pliušinių lovatiesių ir staltiesių, kojinių, skarelių ir kt. Kainos konkuruoja su Orchard gatvės kainomis.
- Už New Yorko gyvenantieji savo daiktus gali prisiųsti paštu ar kitaip. Jie tuojau gaus daiktų sąrašą ir sąskaitą. Siuntinys išeis gavus pinigus.
- *Dirbama kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.*

Kam tas laikas nepatogus, telefonu susitariama dėl kito laiko. SEKMADIENIAIS UŽDARYTA.

Važiuojant subway: CANARSIE Line — Ištipti Lorimer stotyje, JAMAICA Line — Hewes stotyje, CROSSTOWN Line — Metropolitan St. — Lengva gauti vietą automobiliams pastatyti.

Lietuvos globėjo šventėje

KENNEBUNKPORT, ME.

Švento Kazimiero šventės minėjimą ir šiemet pravedė gimnazijos ateitininkų kuopa. Iškilmingos pamaldos buvo 10:30 val. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Tėvas Ambrozijus Prakapas, O.F.M. Choras giedojo L. Perosi mišias "Te Deum Laudamus", šv. Kazimiero "Omni die dic Mariae" ir M. Mikulskio "O Dieve, geriausias". Vargonais grojo ir chorui akomponavo Jonas P. Longas.

Po skanių pietų 2 val. salėn susirinko visi moksleiviai su mokytojais ir svečiais. Maldą į šv. Kazimierą skaitė kun. V. Bitinas. Ronaldas A. Snarskis savo referate "Šv. Kazimieras" nagrinėjo mūsų šventojo paliktą žymę lietuvių tautos bei krikščionybės gyvenime. Stasys Rastonis nuotaikingai paskambino F. Chopino valsą, Opus 64 No. 1. Jonas Karaška stengėsi klausytojams diegti iškilmingos nuotaikos jautriai interpretuodamas Kazio Inčiūros eilėraštį "Švento Kazimiero kariuomenė". Kęstutis A. Mačiulaitis akordeonu pagrojo Jose Palacios "Domino" ir Juozas A. Petraitis — J. Ivanovinci "Dunojaus Bangos". Atvykusių į šventę Bostono ateitininkų vardu kalbėjo ir sveikinimus mūsų gimnazijos ateitininkam perdavė Audronė Barūnaitė. Gimnazijos choras, vedamas Tėvo Bernardino Grauslio, padainavo Kl. Griauzdės "Sutems tamsi naktužėlė", St. Šimkaus "Šią naktelę miego nemiegojau", K. V. Banaičio "Tramta du, dudu", St. Šimkaus "Praded aušrelė aušti", Z. Snarskio "Pabalnokit man žirgelį" ir St. Graužinio "Jau pravertos dvaro stonios'. Chorui akomponavo Stasys Rastonis. Provincijolas T. Gailiušis šios šventės proga įteikė dovanas geriausiai parašyto referato "Jaunimo pareigos Lietuvai" laimėtojams — Dangeručiui Aukštikalniui, IV kl., Kęstučiui Mačiulaičiui, II kl., ir Gintautui Miceikai, I kl. Minėjimui pirmininkavo Algimantas B. Šuopys, moksleivių ateitininkų Prano Dielininkaičio vardo kuopos pirmininkas.

Stasys Rastonis

—•—

KITOS ŽINIOS

Pirmąjį šių metų mokslo semestrą šv. Antano gimnazijoje garbės studento titulu (virš 90) baigė 8 mokiniai. Pirmoji vieta atiteko pirmos klasės mokiniui B. Sudžinskui iš Newarko, N. J. Toliau eina K. Mačiulaitis — Columbia, A. Jarašius — Chicago, V. Duda — Los Angeles, J. Šipaila — Dorchester, K. Kuraitis — Chicago, R. Gudinskas — Simcoe, Canada, J. Meškuotis — Detroitas.

Nors ir ne garbės sąraše, bet aukštais pažymiais (virš 85) pasirodė A. Katinauskas — Worcester, G. Miceika — Canada, V. Mikalauskas — Worcester, S. Pazniokas — Norwood, J. Petraitis — Brooklyn, R. Ramonas — Linden, S. Rastonis — Providence ir W. Vitkosky — Norwood.

Gimnazijos choras gegužės mėnesį turės du pasirodymus už mokyklos ribų. — Norwoodo šv. Jurgio parapija kviečia išpildyti dainų vakarą, Worcesterio lietuvių kolonija — atlikti meninę dalį motinos dienos minėjime. Motinos dienai choras buvo kviestas ir į Montrealį, bet dėl tolimo kelio reikėjo tą kelionę nukelti kitai progai.

Kandidatai jau registruojasi ateinantiems metams iš įvairių Amerikos ir Kanados vietų. Šių metų abiturientų iškilmės bus birželio 2. Tikisi baigti 13.

Jau baigiami ruošti planai sporto salės statybai. Tikimasi ateinantiems mokslo metams turėti salę ir praplėstas mokyklos patalpas.

A. J.

VAN HORN, NEW MEXICO, Vasario 16 minėjime dalyvavo vysk. V. Brizgys (d.) vysk. Sidney M. Metzger, prel. Hugh Quinn, vietos parapijos klebonas kun. R. Klumbys.

Partizano šeima Vasario 16 minėjime

WORCESTER, MASS.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime dalyvavo Vytauto Stražinsko šeima, kuri tik praeitais metais atvyko į Providence, R. I., iš Vokietijos, kur prieš kiek laiko buvo repatrijavusi iš Lietuvos. Vytautas Stražinskas yra buvęs partizanas Lietuvoje. Žuvus partizanų būrio vadui, jis buvo bolševikų suimtas ir nuteistas 10 metų į Solovkų salas. Perėjo visas bolševikų tardymo ir kalėjimų kančias, išbuvo kalėjime apie pusantrų metų ir virš šešerių metų ištrėmime. Vėliau pavyko repatrijuoti į Vokietiją. Jo žmona Monika buvo nuteista 10 metų į kasyklas už Uralo. Po dviejų metu buvo amnestuota be teisės grįžti į Lietuvą. Iš ištrėmimo vietos pabėgo ir sunkiu kryžiaus keliu grįžo į Lietuvą. V. Stražinsko pasakojimas apie žiaurius išgyvenimus bolševikų pavergtoje Lietuvoje ir kalėjimuose klausytojam sukėlė šiurpą.

Sovietų atstovybės sekretorius Kapočius iš Washingtono dažnai aplanko Worcesterio lietuvių komunistuojančių klubą Endickot St. Matyti, nori atitaisyti, ką klubo šeimininkas Bakšys yra sugadinęs. Bakšys, grįžęs iš ekskursijos po Lietuvą, viešai savo klubo nariams ir anglų spaudoje pareiškė, kad viskas, ką Lietuvos komunistai apie Lietuvos pažangą rašo ar sako, yra melas. Teisingai lietuviška patarlė sako, kad ylos maiše nepaslėpsi.

Ateitininkų sutdentų susirinkime kovo 4, Šermukšnių bute, kun. dr. V. Cukuras skaitė paskaitą Bostono, Brocktono ir Worcesterio studentų ateitininkų draugovių nariam. Paskaita apie ateitininkų studentų pareigas buvo didelis susidomėjimas.

Bronė Vedeckienė laimėjo šukuosenos varžybas kovo 4 Sheratono viešbučio salėje. Dalyvavo 15 moterų plaukų šukuotojų. Varžovės per trumpą laiką turėjo atlikti dailesnę ir patrauklesnę pavasario šukuoseną. Buvo paskirtos penkios premijos. Ketvirtoji teko B. Vedeckienei, kuri šioje srityje dirba jau dešimtį metų ir turi gerą pasisekimą.

Šarūnas Garsys klasinės aukštesnės mokyklos paskutinės klasės mokinys, yra Worcesterio liet. jaunimo sportininkų pažiba. Jis veikia trijose sporto šakose: futbolo, krepšinio ir lengvosios atletikos. Worcesterio vietos anglų k. laikraščiai dažnai mini jo pavardę ir deda nuotraukas. Šiais mokslo metais yra išrinktas geriausiu JAV vidurinių mokyklų futbolo žaidėju. Iš visos Amerikos 15,000 žaidėjų Šarūnas priklauso prie 100 išrinktųjų. Be to, Massachusettso valstybėje laimėjo lengvojoj atletikoj šokime į tolį antrą vietą. Šarūnas yra susipratęs lietuvis jaunuolis, priklauso ateitininkam ir skautam. Baigęs vidurinę mokyklą, ketina toliau studijuoti prekybos mokslus.

Pr.

Aukos Lietuvos laisvės reikalams

Pittsburgh, Pa.

Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 18 lietuvių svetainėje aukojo:

Po 25 dol.: Lietuvių ūkio klubas, kun. A. Sušinskas.

Po 20 dol.: Kun. W. C. Karaveckas, Br. Galinis, Brutenis Veitas, Romas Veitas.

Lietuvių piliečių klubas aukojo 15 dol. ir davė nemokamai pasinaudoti sale.

Po 10 dol.: Lietuvių Mokslo d-ja, Lietuvos vyčių 19 kuopa, Wira, Količiai, P. Jurgaitis, D. Kalėda, SLA 40 kuopa, kun. J. Skripkus, SLA 3-čias apskritis, S. Bakanas, J. Skemundris, JAV LB Pittsburgho apylinkė, D. Petraitis, kun. P. Plantes.

Po 5 dol.: S. Aleliūnas, A. Vainorius, A. Rozgis, Taorų šeima, S. Starta, D. Žąsinas, A. Žaliaduonis, J. Gedris, J. Dėdynas, Mrs. Vaitekūnas, A. Tamkevičius, Chas. Spirgis, J. Drosutis, V. J. Kraužlys, Mr. Mrs. W. Pikūnas, J. L. Senuliai, B. Marčulaitis, Jos. Kizik, Mr. Mrs. Genaitis, J. Jusys, Vera Količius, A. Marčulaitis, Mrs. Lesutis, Wm. Mozuraitis, A. Morkus, Mr. Mrs. Bimba, L. K. Federacija, B. Šokes, Mr. Mrs. Špakauskas — 6 dol.

Po 3 dol. L. Budginas ir A. Onaitis; Jos. Žogelis — 2,50 dol. Po 2 dol.: Aldona Grina, J. Gevron, J. Lukšis, Mrs. Bosas, E. Jurgaitis, S. J. Onaitis, A. Krapas, P. Alinskas.

Kiti aukojo po mažiau. Kurie dar neįteikė savo aukų, prašomi dabar tai atlikti. **Koresp.**

KUNIGŲ PASIKEITIMAS LIETUVOJE

Europos LF Bičiulis informuoja apie naujus įvykius Lietuvoje:

"Mūsų spaudoje liko nepastebėti kiti naujosios kunigų spaudimo akcijos reiškiniai.

A. A. KUN. J. ARUŠKEVIČIUS

Kun. Juozas A. Aruškevičius, šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas, Duryea, Pa., mirė kovo 3, 1962. Palaidotas kovo 7. Gedulingas pamaldas atlaikė Scrantono vysk. Jerome D. Hannan, pamokslą sakė kun. Leonardas L. Gillis, šv. Kazimiero parapijos vikaras Pittston, Pa. Velionis buvo 56 metų amžiaus, kunigavęs Scrantono vyskupijoje 28 metus. The Catholic Light, Scrantono diecezijos savaitraštis, kovo 8 įsidėjo ilgą aprašymą ir velionies nuotrauką. Tą savaitę mirė keturi tos diecezijos kunigai.

Tiesa sausio 6 paskelbė, jog Dubičių bažnyčios kunigas **Alfredas Kanišauskas** buvo nubaustas 6 mėnesiais "pataisos darbų", o bažnyčios komiteto pirmininkas J. Malučyga — vieneriais metais lygtinai. Be to, iš abiejų dar pareikalauta 600 rb. Nuteisti už tai, kad be leidimo tvarkė kapus, kirsdami medžius. "Medžiai krisdami prislėgė kapus, nuvertė kryžius" — rašė Varėnos rajono liaudies teisėjas P. Rancevas. Atseit, sovietinis teismas nubaudė kunigą už ... krikščioniškojo simbolio ir tikinčiųjų jausmų išniekinimą!

Kiek vėliau toje pačioje Tiesoje sausio 14 kone šunim užpiudytas kun. **J. Stasiulis** Viekšniuose. Jam primesti sunkūs kaltinimai už ryšių palaikymą su partizanais savo metu Telšiuose ir "nacionalistinio tvaiko" skleidimą dabar. Štai kaip jo "nusikaltimą" aptarė tūlas L. Petronis: "Banditų tarnas ir gobšus savanaudis dabar ėmė pretenduoti dargi į poetus. Savo eiliuotuose rašiniuose jis garbina nacionalistinius banditus, hitlerinius okupantus, niekina ir šmeižia darbo žmones" ...

VYTAUTAS VALAITIS

IŠ VISUR

— **Arkivysk. Teofilius Matulionis,** Kaišiadorių vyskupijos ordinaras, kuriam neleidžiama eiti savo pareigų, plačiai aprašytas italų laikraštyje "Il "Quotidiano" (kovo 1). Pasakojama jo gyvenimo istorija, kalinimas Solovkuose, iškeitimas į Lietuvos komunistus, pasipriešinimas vokiečiam praėjusios karo okupacijos metu, antrasis kalinimas Potmoje, Mordvoje. ir naminis areštas Šeduvoje. Laikraštis arkivysk. Teofilių Matulionį vadina lietuvių tautos karžygiu (L'eroica figura). Straipsnis ištisai perskaitytas Romos kunigų seminarijos ir Laterano universiteto studentam.

— **Popiežiaus Jono XXIII** 80 metų sukakties minėjime praėjusiais metais šv. Petro bazilikoje, specialioje tribunoje, lietuviam atstovavo kun. V. Mincevičius, prof. Z. Ivinskis ir P. Ivinskienė. Kvietimą atsiuntė Vatikano valstybės sekretoriatas. Sausio 5 kun. V. Mincevičius gavo iš popiežiaus sidabrinį sukakties medalį, kuris buvo suteiktas tiktai valstybių delegacijų vadovam. Tuo būdu Šv. Tėvas parodė ypatingą savo palankumą lietuviam, kurių negalėjo atstovauti pavergtojo krašto delegacija.

— **Keturiasdešimt metų** sukanka, kai Jungtinės Amerikos Valstybės 1922 liepos 27 pripažino Lietuvos nepriklausomą valstybę de iure. Mūsų veiksniai, tikimės, tam metui atitinkamai pasiruoš.

— **Lietuvių Fondui** prel. Mykolas Krupavičius paaukojo 100 dol., Vincas Šmulkštys ir žmona Magdalena — 1000 dol. Aukos plaukia ir mažesnėm sumom.

— **Toronte,** Kanadoje, šv. Jono parapija, kurios klebonu yra kun. P. Ažubalis, buvo paskelbusi konkursą paruošti projektą įvažiavimui į lietuviškas kapines. Pirmąją konkurso premiją laimėjo dail. Telesforas Valius, antrąją — dail. N. Kulpavičienė.

— **Eltos biuletenio** italų kalba spausdinama 1000 egzempliorių. Apie 100 egz. siunčiama į užsienius, kiti — Italijos valdžios įstaigom, senatoriam, svetimų kraštų atstovybėm, spaudai, radijo ir televizijos tarnybai. Biuletenis leidžiamas jau devintus metus. Redaguoja kun. V. Mincevičius, išlaidas padengia Vlikas ir Kanados lietuvių bendruomenė.

— **New Jersey studentai** suredagavo ir rotatorium išleido dainorėlį "Teskamba jaunystė". Surinkta jaunimo mėgstamos dainos. Kišeninio formato, 116 psl. Išleidimu rūpinosi Lietuvių Studentų S-gos New Jersey skyriaus valdyba, kurią sudaro A. Šaulys, S. Augulis, A. Skripkutė, I. Bražinskaitė, Z. Zapasnikas.

New Haven, Conn.

Vasario 16 minėjimas

Sekmadienį, vasario 18, New Haveno lietuvių visuomenė minėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 44 m. sukaktį. Minėjimą rengė vietos Alto skyrius. Minėjimas pradėtas 10 val. pamaldomis už žuvusius ir gyvus laisvės kovotojus. Chorui giedant Marija, Marija, į bažnyčią įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Mišias aukojo kun. J. Rikteraitis. Kun. V. Bitinas pasakė tai dienai pritaikintą pamokslą. Po pamaldų pagerbti žuvusieji, padedant jų garbei vainikus prie lietuviško paminklinio kryžiaus bažnyčios sodelyje.

Iškilmingas minėjimas įvyko 3 val. popiet parapijos salėje. Minėjimą atidarė V. Šlikas, o kun. J. Rikteraitis sukalbėjo maldą. Lietuvius šios šventės proga sveikino miesto majoro atstovas p. O'Connell. Pagrindiniu kalbėtoju buvo A. Saulaitis.

Meninėje dalyje solistė Di Benedetto padainavo keletą arijų iš operų, o choras lietuviškų dainų. Solistei ir chorui vadovavo muz. Roselli. L. Mikalavičiūtės vadovaujamos šokių grupės pašoko tautinių šokių, o šeštadieninės lituanistikos mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojos p. Vėbrienės, pasakė keletą eilėraščių.

Minėjimo pabaigoje buvo renkamos Lietuvos laisvinimo reikalams aukos. Organizacijos ir atskiri asmenys suaukojo viso 350 dol.

SH

MINĖJIMO pranešėja Ruibytė. Nuotraukos Z. Degučio

Kun. Jono Vaitekūno pagerbtuvės

PROVIDENCE, R. I.

Sekmadienį, kovo 4, buvo paminėta kun. Jono Vaitekūno 30 metų klebonavimo sukaktis. Tėvas A. Jurgelaitis iš Providenco kolegijos per visas mišias sakė pamokslus lietuvių ir anglų kalbomis šv. Kazimiero šventės ir klebono sukaktuvių proga. Sumą laikė pats klebonas kun. J. Vaitekūnas. Lietuvos vyčiai ėjo bendrai komunijos.

Po vakarinių pamaldų, kurias atlaikė vikaras kun. Vac. Martinkus, visi dalyviai susirinko į parapijos salę. Bankete dalyvavo sukaktuvininko giminės ir artimi draugai iš Worcesterio, Brocktono, vietiniai profesionalai, kunigai ir pilna salė parapiečių. Banketui vadovavo Edvardas Čiočys. Kleboną sveikino parapijos ir vietinės lietuviškos organizacijos ir įteikė savo dovanas. Lietuvių ir anglų kalba klebono kun. J. Vaitekūno 30 metų nuveiktus darbus apibūdino J. Stoškus. Tėvas A. Jurgelaitis sveikino lietuvių kunigų vardu. Gauta daug sveikinamųjų laiškų ir telegramų. Tarp jų buvo ir Lietuvos atstovo J. Kajecko sveikinimo laiškas iš Washingtono.

Rhode Island philharmonijos okteto penki nariai su V. Rastoniu grojo klasinės muzikos kūrinius. Tai buvo pirmas kartas parapijos gyvenime. Visi dalyviai buvo labai patenkinti. Paulauskaitė, Kacėnaitė ir Jakanivich, pritariant pianu muz. J. Beinoriui, dainavo solo, duetus ir trio. Visos trys yra baigusios parapijos pradžios mokyklą.

Klebonas kun. Jonas Vaitekūnas, dėkodamas už pagerbtuves, pastebėjo, kad tai visos parapijos šventė, nes kas padaryta, yra visų parapiečių nuopelnas. Dėkojo visiem, prisidėjusiem prie pagerbtuvių. Klebonui sugiedota Ilgiausių metų.

Jonas A. Stoškus

JONAS KARAŠKA skaito eilėraštį.

IŠ VASARIO 16 minėjimo Marquette Parke Chicagoje.

JAUNUČIAI ateitininkai.

RUOŠIAME LIETUVIŠKAS VESTUVES. SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS — VELTUI.
Adresas: 40 E. 26th S., N.Y.C., N.Y.
Tel.: MU 3-2928
Savininkas VACYS STEPONIS

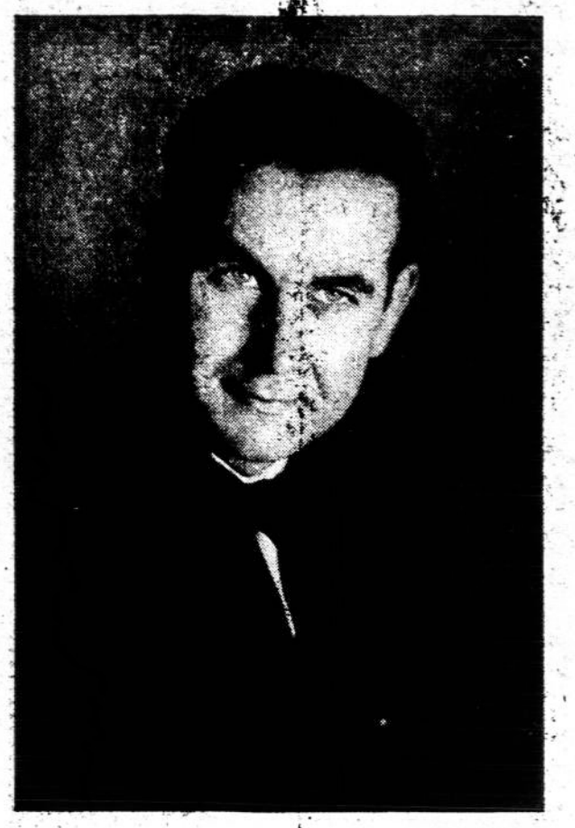

Solistas STASYS LIEPAS

Komp. JERONIMAS KAČINSKAS

Solistė DAIVA MONGIRDAITĖ

APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS

Darbininko metinis KONCERTAS

skiriamas MAIRONIO SUKAKČIAI PAMINĖTI

BALANDŽIO 1, SEKMADIENĮ

ŠV. TOMO PARAPIJOS NAUJOJE SALĖJE, WOODHAVEN, N. Y.

Programoje dalyvauja:

Apreiškimo parap. choras, vad. VL. BALTRUŠAIČIO

Solistai: STASYS LIEPAS ir DAIVA MONGIRDAITĖ

Akompanuoja kompoz. JERONIMAS KAČINSKAS

Bilietai nuo 1,50 iki 3,00

Pradžia 4 val. popiet

VLADAS BALTRUSAITIS,
Apreiškimo parapijos choro dirigentas

Norite geros—[illegible]

[illegible]

422 [illegible] N. Y.

Tel. [illegible]

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street . . . . . . Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Švenčių proga dovanos su kiekvienu pirkiniu

Patogios išsimokėjimo sąlygos. Su nuolaida parduodame TELEVIZIJAS STEREO HI-FI FONOGRAFUS TRANZISTORINIUS RADIO. Didelės nuolaidos vokiškiems "Blaupunkt" Radio-Stereo aparatams.

Prekės garantuotos — Pristatymas greitas

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. VIrginia 6-1800

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

Užsisakykite T. T. Pranciškonų leidžiamus laikraščius - žurnalus

DARBININKAS išeina du kartus savaitėje. Prenumerata metams $6.00. Naujiems skaitytojams tik $5.00.

Rašykit:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

—o—

VARPELIS — religinės patrijotinės minties menesinis žurnalas. Prenumerata metams $2.00. Naujiems skaitytojams tik $1.00.

Rašykit:

Varpelis, Franciscan Fathers,
Kennebunkport, Maine

—o—

AIDAI — menesinis literatūros žurnalas. Prenumerata naujiems skaitytojams $5.00

Rašykit:

Aidai, 680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Katalikiškos spaudos menuo bus vaisingas, jei kiekvienas lietuvis prisimins užsisakyti nors vieną virš minėtų laikraštų už papigintą kainą 1962 metams, kurie yra minėtini ypač švenčiant 100 metų mūsų dainiaus Maironio gimimo metus. Tenepalieka nei vieni lietuvio namai be laikraščio ar lietuviškos knygos.

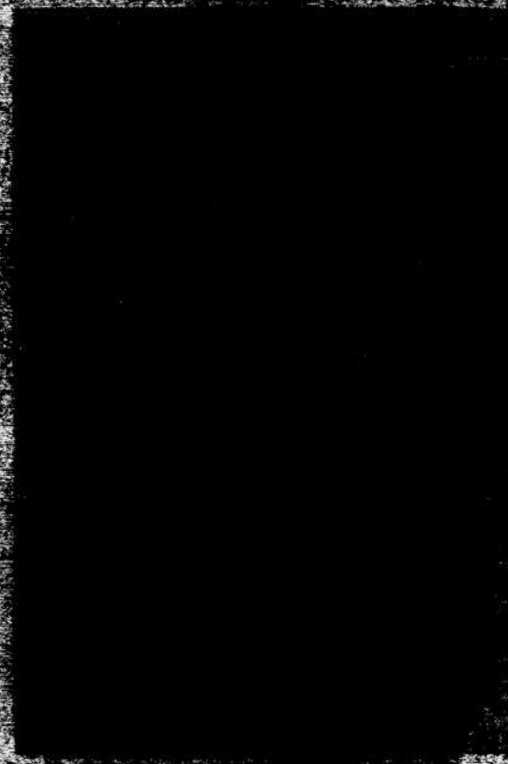

K. [illegible] mandos kapitonas. Komandos [illegible] rato 1-mą viet. Nuotr. Z. Degučio

ANELEI KAZLAUSKIENEI 70 METŲ

Waterbury, Conn., gyvena Anelė Malėnaitė (Malinauskaitė) Kazlauskienė, kuriai vasario 27 suėjo 70 metų. Atrodo ji paprasta lietuvė moteris, bet yra atlikusi daug labdaringų darbų, sušelpusi daugybę tremtinių, padėjusi jiems atvykti į šį kraštą, plačiai yra parėmusi lietuvišką katalikišką veiklą.

Anelė Malėnaitė gimė 1892 vasario 27 Alytaus apskrityje. Jos tėvai turėjo gausią šeimą, net 9 vaikus. Prieš pirmąjį pasaulinį karą valdė malūną ir apie 100 ha žemės ūkį. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ji atvyko į Ameriką, nors tėvai ir buvo priešingi šiai kelionei. 1913 m. liepos 2 ištekėjo už Prano Matusevičiaus. Jos vyras buvo statybininkas ir 1914 sausio 6 užsimušė prie statybos. Vėliau ištekėjo už Juozo Kazlausko, [illegible] vasario 27.

Neturėdama savų vaikų, ji pasišventė visuomeninei veiklai. Padėjo broliui Ignui Malėnui - Malinauskui, žinomam pedagogui, išeiti mokslus. (Jis dabar gyvena Clevelande). Parėmė besimokančias seseris: Jużę, Mortą, Mariją, Viktoriją. Tris kartus — 1925, 1934 ir 1938 ji vyko į Lietuvą, į savo gimtąją Dzūkiją, aplankyti giminių ir pamatyti Lietuvos pažangą. Šiose kelionėse ji aplankė ir kitus kraštus — Latviją, Suomiją, Angliją, Belgiją, Prancūziją, Vokietiją, Švediją.

Labdaros veiklą išvystė tuoj po pirmojo pasaulinio karo, kai Lietuvoje visko reikėjo. Vėliau po antrojo pasaulinio karo Vokietijoje atsirado tremtiniai, kuriem ji išsiuntė per 450 siuntinių. Siuntė giminėms ir visai nepažįstamiems, kad tik jiem būtų geriau. Prasidėjus emigracijai, buvo sudariusi 86 sutartis. Iš jų jos pagalba Amerikon atvyko [illegible] asmenų, kiti pasuko Kanadon, Australijon. Dabar siuntiniais remia savo gimines, pažįstamus Lietuvoje. Lietuvon yra išsiuntusi apie 45-50 siuntinių.

Yra daug sušelpusi ir parėmusi Bažnyčią, vienuolynus. Urugvajuje statoma lietuvių bažnyčia [illegible] gavo stambią auką, kuri buvo įteikta Tėv. J. Bružikui, S. J. Padėjo įsikurti ir lietuvaitėms benediktinėms Bedforde, N. H., jas aprūpindama [illegible] daiktais.

Dieve duok dar daug darbingų metų, geros sveikatos.

Kl. P.

PITTSBURGH, PA.

Alto skyriaus susirinkimas įvyko vasario 28 lietuvių piliečių svetainėje. Padaryta Vasario 16 minėjimo apyskaita, išreikšta padėka kun. V. Karaveckui už paaukotas mišias ir pasakytą pamokslą, V. Juciui už darbą minėjime, Spingienei už tvarkymą vizito pas majorą, Joseph Baar ir spaudai, pranciškietėms už meninės programos išpildymą, A. Krapui ir Naujalytei, aukų rinkėjoms ir visiems, prisidėjusiems prie minėjimo.

Aukų surinkta 537 dol. Kurie dar nepaaukojo, prašomi savo auką perduoti valdybai.

Koresp.

RADIJO VALANDĖLĖS

LITHUANIAN MELODIES
DETROIT — WJLB
1400 banga
Šeštadieniais 5 - 5:30 popiet
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI
HARTFORD WPOP
1410 klc.
Sekmadienį — 11 - 12 val. dieną
Vedėjas J. Petkaitis
60 Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS BALSAS
PHILADELPHIA WTEL
860 banga
Šeštadieniais —
Vedėjas Adolfas Gaigalas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176

LIETUVOS PRISIMINIMAI
321 Robinwood Rd.
WATERBURY, CONN.
sekmad. — nuo 12:30 iki 2 val. p.p.
ved. Ant. Paliulis
pran. Edv. Melninkas
WWCO — banga 1240-1000 kil.

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šeš. - sekm. 8 - 9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v. v.
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.

BRIDES TO BE

"The Proof is in the Taste" Order your Wedding Cake and Cookie Trays from —

The La Gell Pastry Shop

The finest in Italian baked products. Delicious Pastries, Cakes, Bread. Specializing in Wedding Cakes. Let us serve you. 28-15 Ditmars Blvd. Astoria, L. I. RA 8-5512

MODEL HOUSE
FURNITURE

SAMPLE livingroom - sectional sofa, 2 chairs, 3 tables, 2 lamps, draperies, picture, cost $1,100. BUILDERS CLOSEOUT $495. Also COMPLETE BEDROOM $395. — Call: RE 9-4856

JOSEPH RUTKOSKI

Complete Stock of Choice Wines & Liquors — Domestic and Imported. Chilled Wines & Champagnes. We Deliver — 2484 Merrick Road, Bellmore, L. I. For Fast Service: SU 5-2644. Weddings - Parties - All Occasions.

HELP W. FEMALE

Mailing Mashine Operators Class AMB

Turret Lathe Operator, Class AMB

Drill Press Operator, Class AMB

Company benefits $55.00 + weekly day or nights

Convenient location by bus, car or IND Nr. A. — Rockaway Blvd. Station, walk two blocks.

Applicants interviewed all week personally only from 7:30 A.M. to 6:00 P.M.

WOGES MFG Co. AMC Nr. 103-11 98th Street, Ozone Park, N. Y.

Woman needed to take care of 2 children 5 days a week from 9-7 p.m. Must be over 40 yrs. Light household duties expected. Family [illegible] in Manhattan; no sleeping; [illegible] summer family moves for vacation in the country. References from earlier employers necessary. Phone: PL 8-2860.

Stephen Bredes, Jr

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

C. A. Voket - Vokietaitis

ADVOKATAS

41 — 40 74th St.
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

NEBŪK ŽILAS

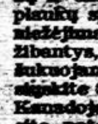

"Floral Herb" yra nuostabi priemonė plaukų priežiūrai ir natūraliai spalvai atstatyti. Be dažų ir chemikalų atstatoma natūrali plaukų spalva, išnyksta galvos odos niežėjimas. Plaukai tampa gražiai žibantys, minkšti, sveiki ir lengvai šukuojami. Neatrodo dažyti. Atsiųskite $3.00 už didelę 8 oz. bonką. Kanadoje $4.00. Garantuojame, būsite patenkinti. — TROPICANA, Dept. A; P.O. Box 305, Clinton, Ind.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS

Auksas, Sidabras, Deimantai Laikrodžiai

485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DEŠRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8687

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

REPUBLIC Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. — Tel. Stagg 2-4329

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

—HAVEN REALTY—

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

108-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia [illegible]

MEČISLOVUI ANUŠKAI

mirus, liudintiems jo sesutei dr. SOFIJAI KUNGIENEI ir švogeriui JUOZUI KUNGIUI gilią užuojautą reiškia

I. ir J. Keraičiai
A. ir J. Valaitkai

PADĖKA

Visiems, kurie dalyvaudami laidotuvėse, minėjimuose ar užuojautomis pagerbė mūsų sūnų ir brolį JURGĮ JAKS-TYRĮ, žuvusį 1961 m. rugsėjo 11 dieną, siunčiame mūsų nuoširdžią padėką iš Lietuvos.

ELENA JAKS-TYRIENĖ
ir ELENA SINKŪNIENĖ

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

[illegible]

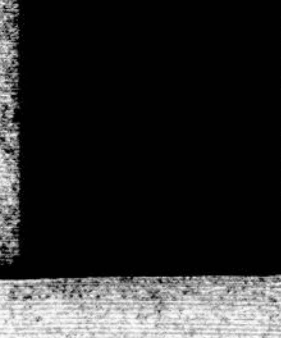

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Gavėnia prasidėjo pereitą trečiadienį Pelenų diena. Gavėnios metu kiekvienas katalikas, sulaukęs 7 metų, privalo susilaikyti nuo mėsiškų valgių, padažų ar sriubų penktadieniais ir Didįjį šeštadienį, o kitomis savaitės dienomis mėsos galima valgyti tik vieną kartą, ir tai per pagrindinį valgį. Pasninkauti įpareigotas kiekvienas katalikas nuo 21 iki 59 metų. Galima vieną kartą dienoje sočiai pavalgyti, o du kartus susilaikant. Sekmadieniais nėra jokių suvaržymų. Sunkiai dirbantieji ir ligonys gali prašyti parapijos klebono ar nuodėmklausio nuo gavėnios pasninko atleisti.

Metų ketvirčio dienos yra šios savaitės trečiadienis, penktadienis ir šeštadienis. Pasninko ir susilaikymo nuo mėsos taisyklės yra tos pačios, kaip ir visomis gavėnios savaitės dienomis.

Šv. Patriko dieną, ateinantį šeštadienį, kovo 17, Brooklyno vyskupas suteikė dispensą nuo pasninko ir susilaikymo nuo mėsos. Tą dieną galima valgyti kaip ir sekmadieniais.

Dail. R. Viesulo grafikos kūriniai išstatyti parodai Philadelphia Art Alliance, 251 So. 18th St., nuo kovo 2 iki kovo 27. Brooklyno meno muzėjaus didelėje grafikos parodoje vienam R. Viesulo paveikslui paskirta premija. Society of American Graphic Artists vasario mėnesį surengė parodą American Art Assoc. galerijoje, kur taip pat dalyvavo ir R. Viesulas.

Balfo centro valdybos posėdis įvyko kovo 6 centro raštinėje. Svarstyta šiuo metu daug rūpesčio sudaranti maisto bei rūbų į Vokietiją transporto problema. Be to, svarstyta ir patenkinta eilė pašalpos prašančių prašymų.

Studentų skautų New Yorko skyrius ruošia jaunųjų dailininkų meno parodą balandžio 14 ir 15. Šiemet parodoje bus ir fotografijos meno. Kūriniai bus premijuojami. Visi mėgėjai dailininkai ir fotografai kviečiami parodoje dalyvauti. Iki kovo 31 prašoma rašyti Algiui Rimui, 1651 Putnam Ave., Brooklyn 27, New York, tel. EV 6-6188.

Kanarėlė, Kosto Ostrausko 3 paveikslų drama, bus suvaidinta Newarke, šv. Jurgio draugijos salėje (180 New York Ave.), kovo 24, šeštadienį. Pradžia 7 val. vakaro. Vaidinimą režisuoja Vytautas Valiukas. Vaidina Laima Vasiliauskaitė, Leonas Karmazinas, Vytautas Valiukas, Kazys Vasiliauskas. Dekoracijos Romo Viesulo. Vaidinimą globoja ir visus atsilankyti kviečia Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius Jokūnas J. Stukas. Bilietų kainos nuo 1.50 iki 2 dol.

Lietuvių Fronto Bičiulių susirinkimas bus kovo 17, šeštadienį, 7 val. vakare, dr. Br. Radzivano bute, 84-16 110th St., Richmond Hill, N. Y. Pasiekiama BMT Jamaica linija, važiuoti iki 111 St. stoties. Programoje Vl. Brazaitienės žodis ir diskusijos, valdybos pranešimas ir naujos valdybos rinkimai.

Pavergti kraštai ir Jungtinių Tautų Organizacija — yra New Yorko krikščionių demokratų rengiamo studijinio seminaro tema. Seminaras įvyks kovo 31 d., 6:30 val. vak. Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje. Pagrindiniu kalbėtoju bus tarptautinės teisės žinovas prof. Domas Krivickas iš Washington, D. C. Visi lietuviai, kurie domisi pavergtų tautų problema, kviečiami tame seminare dalyvauti.

Rinkliavos negrų ir indėnų misijoms paremti bus visose Brooklyno diecezijos bažnyčiose ateinantį sekmadienį, kovo 18 d.

Dr. Vytautas Avižonis, akių, ausų, gerklės ir nosies ligų specialistas, savo kabinetą turi Bay Shore, L. I., N. Y. South Side ligoninėje kovo 16 jis padarys rimtą gerklės operaciją Balfo reikalų vedėjui kun. L. Jankui.

Filisterių Skautų S-gos New Yorko skyrius sudarė naują Vasario 16 gimnazijai remti būrelį, kuriam priklauso V. Abromaitis, V. Augulis, V. Aukštikalnis, J. Bačanskas, P. Bernotas, J. Birutis, A. Eidukevičius, V. Gobužas, R. Kazlauskienė, R. Kezys, G. Kligienė, S. Liaukus, D. Nenortaitė, G. Penikas, S. Sirusas, V. Strolia, A. Šilbajoris, J. Ulėnas, M. Vygantienė, dr. A. Žarskus. Gimnazijos direktorius kun. dr. L. Gronis, dėkodamas būrelio organizatoriui V. Stroliai, rašo, kad būrelio šelpiamas mokinys yra skautas Viktoras Gailius. Direktorius savo laiške džiaugiasi, kad po pastarųjų metų buvusios tendencijos smukti, šiuo metu gimnazijos rėmimo reikalas yra žymiai pagerėjęs.

Antanas Maceika, Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos pirmininkas, dėl nesveikatos kovo 8 iš valdybos pasitraukė. A. Maceika yra ilgametis LB veikėjas ir įvairių lietuviškų reikalų rėmėjas. LB New Yorko apygardos valdyba New Yorko lietuvių vardu linki mielam pirmininkui greit pasveikti ir vėl grįžti prie bendruomeninio darbo. A. Maceikos vietoje į valdybą įeina dr. K. Krivickas.

Teresės Blauzdžiūnaitės - Liutkevičienės ieško jos brolio duktė iš Lietuvos. Ji pati ar žinantieji apie ją prašomi atsiliepti adresu: Domininkas Gecevičius, 61 Lafayette St., Paterson, N. J.

Juozas Audėnas, ekonomistas, geriausiai patarnauja Mutual Funds investavimams. 252 Cleveland St., Brooklyn 8, N. Y. Tel. TA 7- 9518.

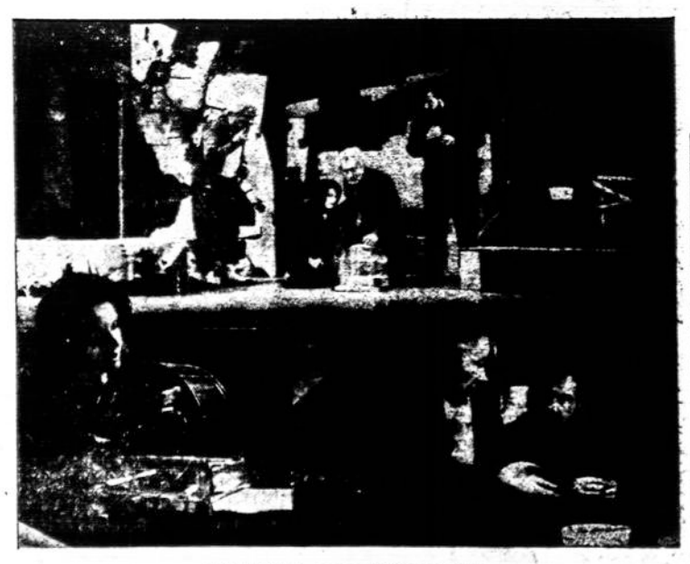

ĮVAIRIOS scenos iš "Kanarėlės.

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS koncertui rengti komiteto nariai; iš k. į d.: K. Čerkeliūnas, N. Valaitienė, V. Zelenis, V. Zelenienė — paaukoję koncertui 100 dol., pianistas Andrius Kuprevičius, Z. Jurys. Nuotr. V. Maželio.

VETERANAI VASARIO 16 MINĖJIME

LINDEN, N. J.

Lindeno Alto skyriaus iniciatyva Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas surengtas vasario 25 d. 3 val. popiet Laisvės parko salėje. Minėjimas pradėtas vėliavų pagerbimu. Amerikos vėliavą įnešė pirmojo pasaulinio karo veteranas John White, Lietuvos —nepriklausomybės kovų dalyvis Karolis Kubaitis.

Garbės prezidiuman pakviesti: dr. A. Škėrys — Vliko narys, kun. P. Totoraitis, kun. J. Pragulbickas, J. Liudvinaitis ir ponia Mulks.

Minėjimą pradėjo Alto skyriaus pirmininkas Vladas Tursa ir prisiminė neseniai mirusį skyriaus vicepirmininką Stepą Samatą. Jis, kartu ir žuvę kariai bei partizanai buvo pagerbti atsistojimu. D. Vaičiūnaitė perskaitė Lietuvos nepriklausomybės aktą ir toliau vadovavo minėjimo programai. Invokaciją sukalbėjo kun. P. Totoraitis, ponia Mulks perskaitė Lindeno miesto majoro proklamaciją, rezoliucijas, kurias pasiuntė vyriausybės nariams, senatoriams, kongresmanams. Birutė Vaičiūnaitė padeklamavo St. Santvaro "Nutolusią pakrantę".

Paskaitą skaitė dr. A. Škėrys, paliesdamas svarbiausius Lietuvos vadavimo klausimus ir ragindamas stiprinti viltį.

Baigiant pirmąją minėjimo dalį, Alto pirmininkas Vladas Tursa pristatė Lindeno miesto gyventoją Wrigley - Grigaliūną, kuris kandidatuoja į Lindeno miesto tarybos pirmininkus. Alto pirmininkas kvietė paremti jo kandidatūrą.

Antroje dalyje solistė Irena Stankūnaitė padainavo: Mano gimtinė — Kačanausko, Il Bacio - Arditi, Už upelių — liaudies dainą, Sodžiaus idiliją — Juozo Stankūno. Pianu palydėjo jos tėvelis Juozas Stankūnas.

Dar trumpą sveikinimo žodį tarė kun. J. Pragulbickas, kuris palietė praeities lietuvių kovas už savo laisvę ir dabartinę komunistinę priespaudą.

Rita Prižgintaitė išpildė pianu minuetą ir fleita solo, jos brolis Albinas Prižgintas — Debusy valsą, Chopino preliudą ir Čiurlionio — Anoj pusėj Nemuno.

Marijos Balčiūnienės vadovaujamos šeštadieninės mokyklos mokiniai pasirodė su deklamacijomis. Eilėraščius deklamavo: Algis Padleckas, Loreta Vakarietytė, Rimas Abromavičius, Aldona Meilutė. Žibutė Raudytė, Jūratė Vakarietytė, Vincas Meilus ir Saulius Sabaliauskas padainavo Lietuva brangi, padeklamavo V. Sabaliausko — Lietuvos vaikai.

Muzikos ir dainų mokytojai Irenai Stankūnaitei akomponuojant, vaikai padainavo Lietuva, Pasėjau kanapę. D. Vaičiūnaitės vadovaujama tautinių šokių grupė pašoko ožėlį ir vakaruškas. Akordeonu pritarė Ann Gutauskas.

Minėjimas baigtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Garbės svečiams ir programos dalyviams buvo suruoštos kuklios vaišės.

(S. V.)

=:●=

Darbininko koncertas — naujoje salėje

Darbininko koncertas Maironiui paminėti bus balandžio 1, sekmadienį, naujam lietuviškam rajone — Woodhavene.

Koncertui gauta šv. Tomo parapijos naujoji salė. Lietuvių koncertas joje bus pirmąjį kartą. Ligi tol salė priklausė Roosevelto kino teatrui. Šv. Tomo parapija namus nupirko ir naujai atremontavo. Tiktai šiomis dienomis yra suvežtos ir sustatomos kėdės. Salė yra jauki, erdvi ir patogi.

Įėjimas iš Jamaica Ave. (kampas 88th St.). Aplinkui yra naujai įsikūrusių daug lietuvių šeimų. Ateiti į Darbininko koncertą bus tik kelios minutės laiko.

Šv. Tomo parapijos salė privažiuojama BMT Jamaica Line, tarp Forest Parkway ir Woodhaven Blvd. stoties. Kas važiuoja iš New Yorko ar Brooklyno ta linija, nereikia niekur persėsti. Važiuojant 14th St. Canarsie Line, reikia persėsti Broadway Junction stotyje į Jamaica Line.

Bilietus į Darbininko koncertą jau dabar galima įsigyti Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., ir pas platintojus. Bilietai nuo 1.50 iki 3.00 dol.

Nors yra suprantama, kad kiekvieno laikraščio administracijai rūpi lėšas pagausinti, kai lietuviškų laikraščių leidimas yra brangus, bet Darbininko redakcijai ir administracijai taip pat rūpi koncertais atžymėti mūsų kultūrinio gyvenimo ryškesnius momentus arba iškelti mūsų talentus. Šį kartą įvairia ir turininga programa bus prisiminta mūsų tautos didysis dainius Maironis. Manome, kad tai bus pirmas didesnis Maironio paminėjimas, kai šiais metais sukanka nuo jo gimimo visas šimtmetis. Gavėnios laikas tam susikaupimui taip pat labai parankus.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

Augščiausios kokybės produktai
• Mūsų krautuvėse geriausios dešros • Kelionei ir TV užkandžiui, kumpiai, įvairiausios mėsos ir kiti produktai • Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Petro parapijos metinė vakarienė bus balandžio 29 d. liet. piliečių draugijos salėje. Kovo 7 parapijos mokykloje įvyko pirmasis rengėjų susirinkimas. Sukvietė kun. J. Žuromskis.

Bostono kardinolas Richard J. Cushing šv. Patriko šventėje, kovo 17, visus arkivyskupijoje gyvenančius katalikus ir jų svečius atleidžia nuo gavėnios pasninko.

Šv. Patriko dienos parade So. Bostone dalyvaus ir šv. Petro parapijos CYO benas, kuriam vadovauja kun. J. Svirskas.

Bostoniečiai tebesidomi amerikiečio astronauto John Glenn skridimu. Rusijos pakalikai kalbose nori labiau iškelti rusų kosmonautus, o blaiviai ir teisingai galvojantieji jiems atšauna: "Mūsų pasiruošė, išskrido ir laimingai nusileido. O rusų nė vienas gyvas iš erdvių negrįžo, ir dabar lavonais skrieja padangėmis. Ar girdėjot, kaip Chruščiovas ant Amerikos dėl to širsta?". Laikraščiai rašo, kad Sov. Rusija į padanges iššovusi jau 19 žmonių ir vis nelaimingai.

Bus pelno iš kovo 4 dienos vakaro Nukryžiuotojo Jėzaus seserų koplyčiai statyti Broctone. Visą ratą suko Nelė Grabijolienė, o vakaro programą vedė kun. Jonas Žuromskis. Programos vykdytojai buvo mokinukai: akordeonistai V. Marcinkus ir P. Stakutis, tryptakojo šokėjai M. ir A. Nevarai, Onos Ivaškienės sambūrio šokėjai, ir deklamuotojos Birutė Raškauskaitė ir Verutė Šnekutytė, kuri artistiškai pasakė "Kiaulės uodegos" pasaką, visus išleipindama juokais. Lietuvių piliečių salė buvo pilna senųjų ateivių, mūsų senelių ir senučių, ir užtat nuotaika buvo lietuviška. Šeimininkės turėjo skanių kepsnių svečiams prisikepusios.

Norėtumėm, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė greičiau laikraščiuose paskelbtų savo memorandumą, Vasario 16 dieną skirtą JAV prezidentui, priėmusiam delegaciją ir gerai suprantančiam Lietuvos valstybės bylą.

Trys lietuvaitės mokosi Bostono Emmanuel kolegijoje ir visos trys pateko į mokinių garbės lapą. Dvi iš jų yra čiagimės — Loreta Kantrimaitė ir Norma Razvadauskaitė, viena Lietuvoje gimusi — Audronė Barūnaitė.

Aplink suka! Sovietų Rusijos atstovybės Washingtone sekretorius Laurynas Kapočius vis neužmiršta Bostono bolševikų likučių ir Worcesterio. Matot, pro Worcesterį eina linija, už kurios Sov. Rusijos diplomatams uždrausta pasirodyti, o žinių jiem reikia, tai ir privažiuoja prie tos "stebuklingos" linijos. Kai kurie iš likučių juo nebepatenkinti, nes vis ta pati nuobodulio muzikėlė.

RADIJO PROGRAMOS

#

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.
Vedėjas

#

LAISVĖS VARPAS
P. VIŠČINIS
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte
AM bangomis 1190 kilociklių
FM bang. 105.7 megaciklių
iš
WKOX, Framingham, Mass.

#

SENIAUSIA N. ANGLIJOJE RADIJO PROGRAMA
Vedėjas
STEP. MINKUS
Boston, Mass.
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

MALDAKNYGĖ
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS
PREL. PR. JURO
Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonai
640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis,
— Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —
FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

YUcon 8-8310
atidaryta iki vidurnakčio
Continental Delicatessen
George Kopping
importuoti ir vietiniai skanėstai
namie gamintos salotos
šviežia rūkyta žuvis
1655 Second Avenue
(kampas 86th Street)
New York 28, N. Y.

WILLIAM J. DRAKE — DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: HIckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434